

Homatije na Balkanu. - Viharji na Atlantiku; 12 mrtvih.

ZVEZA MED ITALIJO IN ALBANIJO DELA STRAHOVE V JUGOSLAVIJI, KATERE VLADA BO PROTESTIRALA PRI LIGI. — MUSSOLINI JE DANES RAVNO TAKO NEVAREN MIRU, K AKOR JE BIL NEMŠKI KAJZAR LETA 1914. — JUGOSLAVIJA DOBRO OBOROŽENA.

Zeneva, Švica. — Italijanski diktator Benito Mussolini je napravil novo potezo, katere resno ogroža mir v Evropi. To je pogodba, s katero je privezal Albanijo k Italiji. V tej potezi pa vidi jugoslovanska vlada nevarnost za mir na Balkanu, zato pripravlja pritožbo, katero namerava predložiti ligi narodov. Pa tudi to slabo stran ima imenovana zveza, ker je uničila upanje za dosego kompromisa med Berlinom in Parizom v zadevi kontrole nad nemškimi orožjem.

Ker je vsled tega stališče na Balkanu tako, da je mir v resnici ogrožen, je jugoslovanski zunanji minister, dr. M. Ninčič odstopil, takoj nato pa tudi Uzunović s svojim kabinetom. To je storil v protest proti italijansko-albanski zvezi. Zadeva bo prišla pred "sočni stol" lige, je sicer upanje, da se bo spor končal mirnim potom.

Mussolini rožlja že par let z orožjem. Nič ni bolj gotovega kakor to, da bi kedaj že udarila Italija — ko bi bila finančno zmogljiva. Sedaj je pa še neki drugi vzrok, da si ne upa — to je, ker so zadnji dogodki pokazali Mussoliniju, če bi se dvignil z orožjem v roki, bi imel nad seboj toliko sovražnikov, da bi Italijo kar pomandrali. Zato pa je rekel neki delegat pri svetni lige, da Mussolini danes tako rožlja z orožjem, kakor je to delal nemški kajzar Viljem pred svetovno vojno. Sreča je le ta, da Italija nima tiste vojaške sile in drugih sredstev za vojno, kakor je to imel Vilje leta 1914.

Kako zahrbtni in neodkritosrčni so Italijani, kaže tudi sledeči slučaj: Italija in Jugoslavija imate obojestransko podpisano pogodbo, katereja vsebuje, da nobena ne podvzame nikake akcije v Albaniji, drugače, kakor spoznamo. Na to se pa seveda zahrbtna Italija ni ozirala in sklenila zvezo z Albanijo, ne da bi se preje sporazumela z jugoslovansko vlado. To pa je ravno dalo povod za kabinetno krizo v Jugoslaviji in za protest vlade v Beogradu pri ligi. Jugoslovanska vlada se dobro zaveda, da namerava Mussolini s to potezo priklopiti Adrijko k Italiji, kar je ubranil Woodrow Wilson na pariški konferenci leta 1919.

Jugoslavija je močno oborožena; v kraljevini vse vre v sovrastvo do Italije. 200.000 mož je pripravljenih vsako minuto, da branijo svojo domovino pred sovražnikom.

Ogorčenje do hinavske Italije je še tem večje, ko je jugoslovanska vlada prišla do prepričanja, da je njena sumnja, da ima Italija tajno pogodbo z Ogrsko, upravičena.

Kralj Aleksander je sprejel resignacijo kabineta in poveril premierju Uzunoviću nalogo

ZIMA IN VIHARJI NA SEVERO-VZHODU.

Severna obal Atlantika je zelo prizadeta po viharjih; zima neznosna; parnik je treščilo ob skalovje in ga razbilo.

New York, N. Y. — Že od sobote divja nad severno obalo Atlantika vihar, ki je napravil že ogromno škodo. Ljudje po mestih v severo-vzhodnih državah srtašno trpijo vsled mraza, kakršnega že dolgo ne pomnijo.

Kanadsko-skuno Ella M. Rudolph, so visoki valovi vrgli v bližini Catalina ob skalovje, in se je razbila; osem mož posadke je prišlo ob življenje. To je že deveti parobrod, ki je bil vržen ob skalovje, skupno število mrtvih je dvanajst. V New Yorku so v sredo štiri osebe umrle vsled mraza.

Ribiči trpijo veliko škodo ob obali Atlantika. Največjo izgubo imajo v Lunenburg, kjer imajo kanadski ribiči svoje čolne.

New England država in nekateri kraji v Pennsylvaniji trpijo silni mraz, kakršnega že mnogo let ne pomnijo. V Oriole, ki leži v Nipponese dolini, Pennsylvanija, imajo 26 stopinj pod ničlo.

Poročilo pravi, da se bo vreme kmalu spremenilo in bo postalo gorkejšje.

COOLIDGE PRAVI, DA NI TREBA NOVIH POSTAV.

Washington, D. C. — Predsednik Coolidge je v svoji poslanici na kongres, ob priliki otvoritve mrkel, da je dovolj zakonov, le ti naj se vpoštevajo, novih pa ne potrebujemo. Priznal je tudi, da so v nekaterih krajih nastale diplomatske težave in so še ne rešeni problemi, pa tudi, da se v nekaterih strokah ne dela s polno paro, kjer pa bo s časom na zopet vse v redu.

Umevno je, da Coolidge tudi pri tej priliki ni pozabil omeniti prosperitete, ki baje vlada v deželi. Pravi, da je do tega privedla ekonomija, rezultat redukcije davkov, pa tudi, ker so gledali pri administraciji na to, da se ni tratlilo z denarjem. Pravi, da ni nič lažjega, kakor zapravljati ljudski denar. Zgleda, kot ni ne bil nikogar last, skušnjava je velika, da bi si ga kdo prilastil.

Poleg drugih točk, je Coolidge tudi priporočal kongresu, naj ostane še nadalje kot doslej protektivna tarifa.

KATOLIČAN BREZ KATOLIKESKEGA LISTA JE NIČ!

za sestave nove vlade. Nova smernica jugoslovanske zunanje politike je, da bo iskala ožjih stikov s sovjetsko Rusijo.

VLAK SKOČIL S TIRA; 1 OSEBA MRTVA.

Clatskanie, Ore. — S tira je skočil vlak na katerem so bili gozdarji vozeči se na delo v gozdu, last Green Mountain Timber kompanije. Eden je bil pri priči mrtve, pet jih je zadobilo tako težke poškodbe, da se borijo s smrtjo, nekateri so bili le lahko poškodovani.

SENATOR MCKINLEY PREMINUL.

Po več mesečni bolezni je umrl senator v starosti 70 let. — Njegov namestnik v senatu bo najbrž Frank L. Smith.

Martinsville, Ind. — V Hometown sanatoriju je v tork popoldan preminul senator William B. McKinley, dolgoletni, vestni ljudski služabnik države Illinois. Star je bil 70 let. Bolan je bil že par mesecev. V sredo ob 9:30 dopoldne so prepeljali njegovo truplo v Indianapolis, od tam pa dalje proti Champaign. Pogreb se bo vršil danes, v petek 10. dec., iz domače cerkve na Mount Hope pokopališče, kjer počiva tudi njegov oče in mati.

Senator je zbolel meseca septembra t. l., imel je pljučnico. Oktobra se je počutil bolje in v zapustil bolniško posteljo, a od dne do dne je bolj hiral in moral zopet v posteljo, s katere ni več ustal.

Senator McKinley je bil na glasu kot najbogatejši član kongresa. Premoženje si je pridobil, ko je posejaval denar na vknjižbe in bil tudi zainteresiran pri illinojskih javnih napravah, nad katerimi je imel zadnje čase kontrolo.

Kakor se sliši, bo McKinleyjevo mesto v senatu zasedal Frank L. Smith. Tako sicer govori okrog državnega kapitola; guverner Small pa še ni tega objavil.

ŽENA UMRLA PRI POGREBU SOPROGA.

Kenosha, Wis. — Mrs. Albert Krahn, katere dom je bil v Bristol, se je med sprevedom, ko so nesli na pokopališče njene soproga, zadeta od srčne kapi zgrudila na tla in umrla. Krahn je bil star 88 let, starost žene, ni objavljena. Oba sta bila pozneje skupno pokopana.

ŽENA CHAPLINA, ODKLONILA PONUDBO \$2500 NA TEDEN.

Los Angeles, Cal. — Lita Gray Chaplin, ki je odšla od svojega soproga Charlie Chaplina, je odklonila pogodbo, po kateri bi dobila tedensko \$2500, da bi nastopila na odru. Rekla je, da je njena dolžnost le pri njenih malčkih. Iz druge strani se pa tudi poroča, da je Charlie Chaplin zaprl svoj studio za filme, ves svoj čas hoče posvetiti le za to, da dobi nazaj svoja dva otročiča.

ŠIRITE AMER. SLOVENEK

NOVI OREGONSKI SENATOR.

Slika nam predstavlja novega oregonskega senatorja Fredericka Steimerja, republikanca iz Oregona.

KRIŽEM SVETA.

Washington, D. C. — Dočim je v kongresu dovolj nujnih problemov, ki čakajo rešitve, in radi kratkega zasedanja ne bodo vsi prisli na vrsto, sili generalni pravdnik v osprejše s svojim predlogom za amandment Volsteadovega zakona, po katerem bi imeli sodniki pravico, kršiteljem naložiti visoke zaporne kazni.

Washington, D. C. — Josef Sgall, poljski slikar portretov je prispel v Washington, kjer bo slikal Mrs. Coolidge, soprogo predsednika. Sgall je velik poljski umetnik, dobil je že nešteto nagrad za svoja dela v Evropi, star je šele 35 let.

Wichita, Kans. — Srečna je ženska, ki zna dobro kuhati. William Johnson, je nedavno obhajal s svojo soprogo 65. obletnico poroke. Pri tej priliki je rekel, da sta bila vedno srečna in vesela v zakonu, to pa vsled tega, ker mu je žena vedno dobro kuhala.

Vancouver, B. C. — Britiška Kolumbia je imela to leto posebno dober lov na salmon ribe. V cel sezoni so jih vjeli toliko, da so pripravili za trg 1,900,000 zabojev, to je 200,000 več, kakor kakšno drugo najboljšje leto.

Giverny, Francija. — Claude Monet, znameniti francoski umetnik, eden izmed najboljših prijateljev Clemenceau-a, je umrl. Pri smrtni postelji je bil Clemenceau, ki je bil tako potrt, da se je zaprl v svojo sobo in ni mogel odgovorjati na vprašanje novinarjev.

Chicago, Ill. — Mrs. Jane Dorsey, bivša sužnja, je umrla na domu svojega sina, James Dorseyja na 412 North State cesti. Mrs. Dorsey je dosegla starost 90 let. Iz suženjstva na jugu je pobegnila in prišla na sever baš pred začetkom državljsanske vojne.

NAGLA SMRT MILIJONARJA V URBANA, ILL.

Urbana, Ill. — Albert Eisner, milijonar, predsednik Albert Eisner Grocery kompanije se je pri banketu v Champaign Country klubu zadet od kapi, zgrudil mrtev na tla. Banket se je vršil ob priliki 70 letnice M. W. Busey-a, premožnega banirja iz Urbana, Ill.

S FARMARSKE KONVENCIJE.

Za odpomoč farmarjev storjen velik korak na konvenciji. — Upanje za zblizanje med zapadom in jugom. — 1500 delegatov na konvenciji.

Chicago, Ill. — Delegatje iz zapada in juga so stopili v enotno fronto z namenom, da storijo nekaj, kar bi rešilo farmarsko vprašanje in dosegli za kar se dolgo bojujejo, to je za sprejem predloga za odpomoč farmarjev.

POGREB CLARE OLSON.

Prairie du Chien, Wis. — V tork so pokopali Claro Olson, katere truplo so našli minuli teden zakopano v malem gozdu. Sedaj počiva na gričku nad Kickapoo dolino. V navadni sivi rakvi so položili žrtev brutalnega morilca, k večnemu počitku. Mrzla burja je brila in sneg je naletaval nad svežim grobom; pogrebcev je bilo vzlic temu mnogo. Nekateri so se pripeljali z avtom, drugi s koleselji in tretji peš — vsi so stali sklonjenih glav, ko so slišali zmruženo prst, ki je padala na krsto.

Nepopisna je žalost v hiši Christa Olsona, očeta umorjene. Najbolj potrt je pa oče sam — nevtolažljiv, neprestano joka. Vresničile so se njegove sanje, v katerih je videl Claro v jami, kjer so jo v resnici našli.

Erdman Olson, 18 letni mladenič, s katerim je imela Clara razmerje in ji je obljubil, da jo poroči, je še vedno na svobodi. Vsi dokazi pa kažejo, da je on morilec.

LADJA TREŠČILA OB POMOL; 12 DELAVCEV UTONILO.

Sanghaj, Kitajsko. — Parnik McKinley, Dollar družbe je v svo silo treščil v tukajšnjem pristanišču ob pomol; 12 delavcev je padlo v vodo in utonilo; parnik je pa le neznatno poškodovan.

Tampa, Fla. — Louis F. Sweeney iz New Yorka in Mrs. I. Maingot iz Trinidad, sta se vozila s čolnom v bližini Venice, čoln se je pa prekucnil, oba sta utonila.

Iz Jugoslavije

ZNAMENJE, DA JE JUGOSLOVANSKI ZUNANJI MINISTER NAKLONJEN ITALIJANOM. — NA INTERPELACIJE SE MINISTER NE OZIRA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Vprašanje Jugosl. kluba.

Belgrad, 9. nov. — Interpelacija, ki jo je Jugosl. klub poslal zunanjemu ministru radi zločinov fašistov v Gorici, je v tukajšnji javnosti vzbudila veliko zanimanje in obenem obsodbo divjanja fašistov nad Slovenci v Italiji. Zato se je splošno pričakovalo, da bo minister sprejel nujnost te interpelacije. Skrajni čas je namreč, da že enkrat pojasni svoje stališče napram narodnim manjšinam in stori korake za njih zaščito. Toda, kar je vsa poštena javnost pričakovala, to se ni zgodilo.

Pred dnevnim redom se je namreč prečitala interpelacija Jugosl. kluba radi divjanja fašistov proti goriškim Slovincem. V tej interpelaciji, katero so podpisali vsi poslanci Jugoslovanskega kluba, se podrobno opisujejo vsi dogodki, ki so se dogodili v Gorici. Nato zahtevajo od zunanjega ministra, da odgovori na sledeča vprašanja: 1. Ali mu je vse to znano? 2. Kaj namerava storiti v zaščito slovenskih narodnih manjšin v Italiji?

Po prečitanku interpelacije je v imenu vlade izjavil zunanji minister, da nujnosti ne sprejema. Ta izjava je napravila porazen vtis ne samo na opoziciji, iznenadenje in začudenje je bilo opaziti tudi v vladni večini. Padli so razni ostrimekljci, med drugim: — "Oho, ali intervenira g. Boderero? Zakaj ne sprejmete? Zakaj ne zaščitite naših manjšin?"

Žrtev narasle Radovne.

V Krnici nad Gorjami pri Bledu so se otroci igrali ob še vedno močno narasli Radovni. Metali so v vodo smrekove storže, a pri tem je šestletnemu Francku Smoleju spolzeo po bregu tako, da je zdrknil v vodo. Radovna ga je nesla dalje in nekomu se je posrečilo, da ga je pograbil za del obleke, a močan vodni tok mu ga je iztrgal iz rok in tako je izginil v tolmunih. Iskali so ga, kjer je pač Radovna dostopna, ker je po zadnji povodnji na mnogih krajih napravila udrine in nanesla raznega lesa. Skozi Vintgar pa sploh ni mogoče, ker so vsi mostički in brvi potrgane. Ker je dečka voda najbrže zanesla v globine v Vintgarju, ga ne bo tako lahko dobili. Za grabljami električne centrale v Vintgarju so v nedeljo, ko se ni obratovalo, iskali, a zaman; nikjer ni bilo sledu o ponesrečenem dečku. Njegov oče je zaposlen v tovarni na Savi in je za nesrečo zvedel po telefonu iz Radovne.

Konji utonili v Savi.

V sredo, dne 8. nov. je radi obilnega deževja Sava močno

narasla. Posestnik Rotar Fran iz Prapretnege, občina Trbovlje, je vozil pohištvo vpokojenega poduradnika Kanglerja, ki stanuje na Separaciji za Savo. Ko je Rotar hotel iti s par konji in vozom ob železnici pod mostom, ki vodi iz Prapretnege na Separacijo, so ga ljudje svaričili, naj nikar ne stori tega, ker je Sava stala že visoko čez cesto. Mož, vaje voznje, ni maral za svarila, nego je pogнал konje čez vodo. Valovi pa so vse skupaj potegnili s seboj. Konji so utonili, Rotarja samega pa so ljudje rešili.

Dobova ob Savi.

Naliv. V noči od 10. na 11. nov. je tukaj strašno deževalo, kakor da bi se utrgal oblak. Moralo pa je deževati tudi zgoraj, ker je Sava kakor tudi Sotla prekoračila svoje bregove. Hud naliv je spremljala tudi toča, tresk in grom. Tako je strela udarila v kozole Ivana Kovačiča.

Poprava cerkve. Daleč naokrog znana lepa in velika farna cerkev Imena Marije je radi večkratnih potresov mnogo trpela, zlasti še streha. Tukajšnji konkurenčni odbor pod predsedstvom g. Mihaela Kovačiča pa je poskrbel za to, najno popravi tako, da je streha že skoro dogotovljena; ostala dela se bodo nadaljevala spomladi, tako da bo v maju ali juniju že vse gotovo, ko bomo obhajali tu zlato sv. mašo našega preljubljenega župnika g. svetnika A. Pernata, na kar se že vsi farani veselijo.

Vinska kupčija. Vinska trta je dala sicer malo soka, a precej dobrega. Kupčija je precej živahna in vino je že precej prodano. Videti je, da bodo cene še rastle.

ŠIRITE "AMER. SLOVENEK."

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO itd.
Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 Din	\$ 18.60
2,500 Din	\$ 46.25
5,000 Din	\$ 92.00
10,000 Din	\$ 183.00

100 lir	\$ 4.75
200 lir	\$ 9.20
500 lir	\$ 22.00
1000 lir	\$ 43.00

Pri večjih svotah poseben postop. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi neštastnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajno so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POSILJATEV IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠAR.

455 W. 42nd ST. NEW YORK, N.Y.

"Roža svetá"

NAŠ NOVI ROMAN PRIČNE V KRAKEM. KER JE TO NAJZANIMIVEJŠI ROMAN, KI SMO JIH DOSLEJ ŠE IMELI, OPOZARJAMO VSE NAŠE CITATELJE, DA NAJ TA ZANIMIVI ROMAN ČITAJO OD ZAČETKA, DA JIM NE BO POZNEJE ŽAL. OBENEM PROSIMO VSE NAŠE PRIJATELJE IN SOMISLJENIKE, NAJ TE DNI ŠE OPOZORE TUDI VSE SVOJE PRIJATELJE IN ZNANCE, KI MORDA ŠE NIMAJO NAŠEGA LISTA, DA SI ISTEGA NAROČE, DA BODO ČITALI TO KRAŠNO POVEST. ČITAJTE VSI ZANIMIVI ROMAN "ROŽA SVETÁ!"

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: Canal 0098.

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo: 6.00	Chicago, Canada and Europe: 6.00
Za celo leto 3.00	For one year 3.00
Za pol leta 1.50	For half a year 1.50

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrta dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR:—Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: Canal 0098.

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo: 6.00	Chicago, Canada and Europe: 6.00
Za celo leto 3.00	For one year 3.00
Za pol leta 1.50	For half a year 1.50

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrta dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR:—Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Odkrita beseda.

O Solonu, grškem zakonodajalcu, se pripoveduje, da je zagrozil svojim državljanom z izgubo državljanstva, če se ne bodo udeleževali političnega življenja. Bal se je namreč, da bi se sicer posamezniki, ki so vladanja lakomni, polastili vse oblasti in jo izrabljali samo v osebne namene. Ko bi bil živel ob času, ko se je pojavil časopis, mož, ki je mogel presoditi vso dalekosežnost tega pojava v bodočnosti, bi nedvomno zagrozil v imenu svobode, resnice, pravega napredka, družabnega miru, spoštovanja osebnosti, ljudske skupnosti in avtoritete z istim sredstvom. A ker tega ni bilo in ker se zlasti katoličani niso zavedali pomena te najplivnejše ustanove v političnem in gospodarskem življenju v novem veku, se je polastil rod Židov z geslom: "Čast je možnost plačila! Kdor mi vzame denar, mi vzame mojo čast."

Kaj je to dejstvo pomenilo predvsem za katoličane? To, kar je že ob Napoleonovem času napovedal najznamenitejši nemški častnik, katerega je Napoleon imenoval peto veleilo in o katerem so rekli, da je svoj časopis pisal s krvjo, ne s črnilom, ko je dejal: "So žuželke in hrošči, ki v maju, ko vse cvete in zeleni, le najraje plazijo po blatu na cesti. In so ljudje s časopisom, ki stoje pred veličastno stolno cerkvijo v Kölnu, a ne bodo iskali lepote krščanske umetnosti, ampak — prah na stebrih." — To je prerokba, ki se je izpolnila do pike! Ali je narod temu brez moči? Znameniti dunajski narodno-gospodarski pisatelj in politik Schaffle je odkrito povedal: "Trajno bo narod imel le časopisje, ki ga zasluži, a tudi svoj pogin bo sam zaslužil, če bo trajno prenašal zastupljajoče časopisje!" — Te besede veljajo bolj ko katerim drugim, tudi nam Slovencem!

Ameriški Slovenci imamo sedaj katoliški list, ki izhaja od malega vsak dan. Ta list je "Amerikanski Slovenec", ki že 35 let izhaja ter krepko zastopa naša katoliška načela, iste brani in uveljavlja v vsem našem javnem življenju, kjer je to mogoče. Ta list je veliko storil za naše naselbine in našo katoliško pripravljenost. To se ne da utajiti.

Zdaj pa, ko vse to vemo, ko vemo, da brez močnega katoliškega časopisja smo katoličani nič, smo kakor vojaki brez pušk, po kljub temu že leta in leta vidim, kako je treba prositi in prositi, treba kampanjo za kampanjo in še težko gre.

Oprostite mi, da slovenski javnosti kot duhovnik povem, da med nami ameriški Slovenci nekaj ni prav, drugače bi ne bilo take malomarnosti do katoliškega časopisja. Saj vendar je to v vašo korist in čim močnejše bo vaše časopisje, tem močnejši bote vi!

Jaz nisem nikdar igral dvojne vloge. Povem naravnost kar mislim, brez ovinkov. Tako sem povedal v članku: "Zakaj smo brezbržni?" Zdaj pa povem to-le: Ako od vere odpadli Slovenci imajo toliko zmisla, da vzdržujejo protiversko časopisje, bi morali pa že tudi katoliški Slovenci imeti toliko zmisla in zavednosti po naših naselbinah, da bi napeli vse svoje moči za svoje časopisje. Kajti, kdor ima denar za tako trobila, kot je n. pr. newyorško liberalno trobilo, ki je povzročilo razkol pred leti pri katoliški jednoti, zakar smo se ljuto tedaj borili, ta ni naš z duhom, ta je z nami samo, da spijonira, zakaj pravemu katoličanu, ki mu je res kaj za stvar in ne hodi v cerkev samo radi ljudi, bi se moralo študiti v dno duše prijeti v roke in brati tako neznačajni, umazani, bogokletni list, kot je liberalno trobilo v New Yorku! In za tak list imajo še naši rojaki denar! Pri čitanju takega berila moča propasti in poginiti tudi najjačji značaj in njegov odpor. Ni čudno, da je med našim narodom tako, ker bere in podpira tako švigašvagarijo! In potem se včasih kak čelargar čudi, zakaj je tako med nami. Pogledajte samo, s kom so se naši ljudje zadnjih 30 let družili v Ameriki, pa ste na jasnem!

Zato pa vsi dobri in vrli Slovenci, Vi, ki ste prinesli seboj vero svojih očetov in ste isto ohranili kljub vsej švigašvagariji

v tej novi domovini, Vi, ki držite pokoncu naše jednote, naša društva, naše župnije, na Vas so naslovljene te vrstice! Poslušajte! Staro leto se bliža svojem koncu. Vsi delamo nove načrte za prihodnje leto. Vi vsi pa, ki ste ostali zvesti veri svojih slovenskih očetov, veste, kaj je vaša dolžnost? Da greste s podvojenimi silami na delo za svoj katoliški list Amer. Slovenec! Ta najstarejši in najboljši slovenski list v Ameriki naj zavzema prvo mesto v vseh vaših hišah. Tako pregovorite tudi vaše prijatelje in sosedo. To je vaša dolžnost kot katoličanov. Dolžnost vaša je, da izrezavate in odstranjate vso grdo, umazano gnolobo, ki jo je razširil med naše ljudstvo umazan liberalni list v New Yorku.

Tako švigašvagarstvo in zraven peklenko hinavsko časopisje, kakor je liberalno trobilo v New Yorku, ki si nadeva vsakovrstne maske, samo da slepomiši med našim ljudstvom, ki si nadeva celo masko dobrotelosti ter skriva svoj hinavski, framsanski obraz za dobrotelne akcije, kot za uboge reveže itd., tak časopis, ki zlorablja celo take akcije v svrhu svoje reklame, ne zasluži drugega, kakor da ga vsak pošten človek prezira in odklanja.

To sem hotel povedati slovenski javnosti že preje. Zdaj pa je prilika, da sem to storil.

Vsem katoliškim Slovencem pa še enkrat: Podpirajmo in širimo to, kar je naše. To, kar stoji krepko na straži za naša načela. Švigašvagarijo pa pometimo na smetišče, kamor spada! — Isti kot prej.

ZONE ZAMUDI VLAK . . .

Joliet, Ill.

Nesreča se mi je pripetila. Pa bote rekli, kakšna? Taka, da je res nesreča. Zadnje nedeljo sem djav, dons bo šu Tone pa h sv. Juriju v So. Chicago. Saj ste videli, kako so me vabili. Vabila me je neka Špela, pa vabil me je tudi neki poročevalec, ki ga jaz, če se ne motim, malo poznam. — Bom le videl, kaj ti mali southchikahazi zmorejto, ki se vedno tako bahajo in vedno po ta velkem bobnu tolčejo. Pa je nesreča hotela, da ni bilo tako, kakor sem jaz hotel. Prijatelj iz Center Streeta me je obiskal, pa sva se zamudila pri tretjem prijatelju, ki ga oba rada imava zlasti v teh mrzlih dneh. —

"Zdaj pa moram it", sem dejal prijatelju. — "Kam pa greš?" — "Grem pogledat v So. Chicago, kako se bodo tam kaj Chikahazi postavili s svojim 'Sinom.' — In res sem šel, pa pridem do naše velike jolietke sodnijske hiše, pa se lukamatija oglasi: vi, viiii, vuf, vuff... itd. In pred nosom je potegnil meni vlak. In šlo je moje upanje po vodi. Kaj pa zdaj? Zrakoplova nimam, pa če bi ga Tone tudi imel, bi se v So. Chicago ne peljal z njim. Morda bi se ga Špela ustrašila in bi mislila, da je kak velik krugulj prišel po njena piščeta. Naka, strašil southchikahazov na ta način ne bom. Bom pa drugič prišel. Takrat bom pa že tri dni prej v So. Chicagi, da ja ne bom prepozen. Za zdaj pa prosim Špelo in poročevalca, da mi ne zamerita in da mi oprostita.

Pa kaj bom segal v druge naselbine. Povem naj rajši kaj novega iz domače naselbine. Kajpada tudi pri nas je dosti novic, samo to je križ, da jih ne dajemo v svet. Novice se pri nas kar ležejo, kakor piščeta pod kolklo iz jaje. Zdaj se zgodi to, zdaj to, itd. Morda niso vse novice mnogo vredne, vendar nove so. Take novice se

seveda pri nas ne dogajajo, kakor si jih želi učeni Brisbane. On pravi, če pes ugrizne človeka, ni novica, ampak novica je, če bi človek psu odgriznil uho. No, pri nas takih novic ni, toliko je še celo Tone s hriba pameten, da ne bo šel psom ušesa griziti . . .

Te dni je nastopil v našem okraju novi šerif po imenu Albert E. Markgraf. Izvoljen je bil na demokratskem tiketu. Novi šerif bo imel takoj nekaj posla, ko bo treba izvršiti obsodbo nad tistimi 6 krotkimi, ki si bili obsojeni. Dosedaj je uradoval kot šerif naš stari znanec John D. Walker. Inauguracija novega šerifa se je izvršila zadnji ponedeljek.

Svojega ta starega je nakresala, pa je bila dana pod ključ. Ta junakinja je naše krvi in se piše na ime Pire. Doma je pa iz Rockdale. Možiček ji baje, kot je izpovedala pred sodnikom, ni hotel dati denarja, pa ga je našeskala in sicer tako hudo, kakor pravijo, da mu je "breklatja" njegov nos. Res hudo in križ, je kjer gospodari ženska pest. Ko so pa zadevo na sodniji poravnali, je ženka prosila možička za eno dajačo, da se je z njo mogla pripeljati s štrikarom domov. Zdaj pa ji rojijo spet druge muhe po glavi in ljudje pravijo, da bo vložila tožbo za divors. Narobe svet!

Kranjska kri ne fali. Nov dokaz temu je, da je te dni 11-letni Peter Klepac s 205 Magnolia Ave., sin družine Mr. in Mrs. Joseph Klepac z istega naslova, udaril v šoli učiteljico Miss Florentine Cronin v Forest Park šoli. Mali Peter je bil aretiran radi tega slučajja.

Pregovoru, da se počasi tudi daleč pride, v Jolietu mnogi še ne verjamejo. Tako nista tega verjela tudi ne Fred Radakovich in Samuel Starčević. Zraven pa pravijo, da sta ga imela še malo preveč pod kapo in sta baje vozila, kakor Elija po oblakih. Bila sta pa v resnici le

na Lenox cesti, kjer sta s svojo prehitro vožnjo povzročila kolizijo z nekim drugim avtomobilom. Ti avtomobilisti so res smešni ljudje. Buhajo se, kakor da bi bili kostruni. Posledice pa so, da se take hitre vozače pripelje pred sodnika. Tako sta bila tudi dva. Za prihodnjič bota že bolje vedela. . .

Gospa Storklja, ta zares pridna in dobrotljiva gospa, ki že od Adama sem skrbi, da je nas vedno več na svetu, je tudi pri nas vedno zelo zaposlena. Sirota obiskuje zdaj tega, zdaj onega. Te dni pa je obiskala družino Mr. in Mrs. Joseph Horvatin na 1504 Elizabeth Ave. ter jim je pustila čvrstega sinčka. Veseli so ga. Pa obiskala je tudi vrlo družino Mr. in Mrs. John Jerman z 1219 Summit Street in jim dala za spomin pa brihtno hčerko. Obema družinama želi Tone obilo veselja in njima iskreno čestita!

Vidite, pa sem spet nekaj povedal. Saj novic je dosti, samo treba jih je dobiti. Kadar spet kaj zvem, pa vam spet povem. Toliko časa pa bodite vsi prav lepo pozdravljeni od

Toneta s hriba.

DOPIS ZASTOPNICE IZ PUEBLO.

Pueblo, Colo.

Imeli smo 40urno pobožnost 26., 27. in 28. nov. Prav slovenec je bil začetek, pa tudi sklep je bil nekaj, kar ne bomo nikoli pozabili. Udeležba je bila velika. Vsaki pot, ko je bila kakšna pobožnost v cerkvi, je bila obširna cerkev do zadnjega kotička nabitá polna. Znamenite, da je pri nas še dobro verujo ljudstvo, ki globoko spoštuje vero svojih očetov, zlasti češčenje Presv. Rešnjega Telesa. Pobožnost so vodili priljubljeni gospod Father Trunk iz Leadville. Vse tri dni so nam jako lepo pridigali in smo jih prav radi poslušali. Lepe besede in zlati nauki nam ostanejo vsem v trajnem spominu.

Vsa fara je prav iz srca hvaležna Father Trunku za njihov trud, ki so ga imeli z nami ob tej priliki. Bog jim plačaj!

Omeniti moram, da tudi pri nas agitiramo za naš priljubljeni list "Amer. Slovenec."

Dobila sem lepe stenske koledarje in sem jih že nekaj razdelila. Pomagajo mi tudi moje prijateljice. Vsak se razveseli lepega koledarja. Kdor izmed naročnikov ga še ni dobil, naj se zglesi pri meni in ga bo dobil. To velja zlasti za oddaljene, ker mi je po slabih potih v oddaljene kraje težko iti. Zlasti še tisti, kateri imate avto, se lahko ustavite mimogrede pri meni in bote dobili lepi koledar. Ravno tako tudi, če je vam naročnina potekla, isto lahko ponovite pri meni. V zalogi imam tudi razne povestne in mašne knjige iz knjižarne Amer. Slovenca.

Tu zopet pošiljam nekaj naročnine, med temi dva nova naročnika. Naši puebloški rojaki se prav pohvalno izražajo o Amer. Slovencu. Naročniki enoglasno volijo za 5krat na teden in po \$5.00 na leto, ker je dosti brati in delavci težko plačujejo več. Amer. Slovenec je med nami najpriljubljenejši časopis.

Zanimanjem sem brala tudi lepe članke v ženskem svetu, o ideji, da bi se združile. S to idejo se tudi jaz strinjam.

H koncu mojega dopisa pozdravljam vse rojake tu in onstran oceana!

J. Meglen, zastopnica.

GLASOVI IZ JOHNSTOWNA.

Johnstown, Pa.

Iz naše naselbine se malo kedaj kaj čuje, dasi imamo dovolj takih, ki so zmogni poročevanja. Slovenci tukaj nimamo svoje cerkve. Bilo je že name-ravano in se je že delalo na to, pa je zopet vse razpadlo. Nekaj nas Slovencev spada k hrvaški župniji sv. Roka, kjer pastiruje č. g. Father Kajič, ki je res jako navdušen duhovnik v pravem pomenu besede. Jaz vedno rada hodim v cerkev. — Ko sem bila v Nemčiji, kjer sem bila 12 let, in zdaj tu v Ameriki, kjer sem že 16 let, nisem na cerkev še nikoli pozabila, Ampak po naselbinah je pa mnogo takih, ki se norčujejo iz katoličanov.

Dne 31. oktobra, ko je bil proglašen praznik Kristusa Kralja, smo imeli tukaj svečano sv. mašo ob 8. uri zjutraj. Na ta dan je Rev. Kajič sam osebno kolektal po cerkvi pri obeh sv. mašah za uboge prizade rojake v stari domovini, ki so to leto tako hudo udarjeni od vremenske katastrofe. Dobri bratje Hrvati so darovali 50 dolarjev za reveže, katere je naš zastopnik Mr. Andy Tomec takoj poslal na ljubljanskega knezoškofa Dr. Jegliča, da jih po najboljši razsodnosti med reveže razdele. Sirote so res velike in so potrebni naše pomoči.

Delavske razmere so tukaj bolj slabe. Kdor noče delati na pol zastoj, tisti se prav lahko kruha brani. Zimo imamo prav ugodno. Vendar počasi vedno huje pritiska. V oktobru in novembru smo imeli nekaj jako krasnih dni.

Da pa tudi jaz nekaj storim za naš lepi list Amer. Slovenec v tej zaključni jubilejni kampanji, vam pošljem enega celoletnega novega naročnika. Pa prosim, pošljite mi zemljevid.

Pozdrav vsem naročnikom tega lista!

Antonija Požun.

IZ URADA DR. NAJSVETEJŠEGA IMENA.

Chicago, Ill.

Uljudno se naznanja vsem članom tega društva, da imamo skupno spoved v soboto, dne 11. decembra in skupno sv. obhajilo v nedeljo, 12. decembra pri pol 8. sv. maši. Spovedovanje je popoldan in zvečer. Vsakega člana veže dolžnost, da se udeleži. V nedeljo zvečer po večerni pobožnosti je potem glavna ali letna seja in volitev odbora za prihodnje leto 1927.

Prosim vse tiste člane, kateri nimajo še poravnane prispevka za to leto, da bi ga poravnali. Ker smo letos imeli veliko izvanrednih stroškov, imamo še nekoliko dolga.

Upam, da bo vsak storil svojo dolžnost. Ne pozabite družbene regalije.

Spoštovanjem, Frank Kozjek, tajnik.

Za eno skušnjo bogatejši. (Prispevek.) — Ali ste videli Zarkometarja, kako se je odrezal? Pravi: "Substitant v frančiškanskem listu bo moral še precej kričati, da bi ga Moleklišal . . ." — Pa, da, reveček je še sedaj poparjen od polemik z Rev. Trunkom. Bevska! je v njega, kakor ščene. Kadar pa se je Rev. Trunk ozrl, odkod da prihaja bevskanje, je Zarkomet stisnil rep med noge, zavilil in delal načrte kod bo bežal . . . Tako delajo vsi, ki so za resno polemiziranje nespodobni. — F. S., Cicero, Ill.

Kako je to? (Prispevek.) — Ti, dragi Mimogrede, ali veš, zakaj naš Zgaga več ne piše o Miklošičevih Marički? — M. K., Brooklyn, N. Y.

Odgovor: Vzrok bo najbrže to, ker ne more pozabiti, kako ga je neki rojak radi dotične Maričke "sfiksals." Pa še drugi vzrok je. Vsa njegova duševna dela, v katerih se je Zgaga sukal okrog Miklošičeve Maričke, so baje naložili, kakor so pravili na "garbage wagon" in odpeljali v garbage park, kjer je edino primerno mesto za taka globoka duševna dela. Doma sta ga potem pa še ata in Francka v roke vzela. Takih baje še ni šlisl kot tedaj. Pravijo, da samo na Miklošičevo Maričko se naj spomni Zgaga, pa ga začne takoj mrzlica tresti. To je vse, dragi M. K. iz Brooklyn, kar Ti more Mimogrede na Tvoje vprašanje povedati. Ostani mi zdrav in še poročaj!

Dobro se mu godi. Dva prijatelja sta se srečala. Pa prvi eden drugemu: "Ti pa prav dobro izgledaš, tebi se pa gotovo zelo dobro godi!" — Oni mu odgovori: "Ni čuda, da dobro izgledam, saj sem pa tudi aš stinent, veš, ne pijem več!" — "Tako? Od kedar pa ne?" — Oni pa mu je odgovoril: "Od jutri naprej!"

Priden je bil. Pred sodnikom je stal zločinec. Da bi ga sodnik omečal, mu je razlagal, rekoč: "Glejte, 20 let ste bili sedaj tako pridni, da niste prišli pred mene. Zdaj pa zopet tak zločin. Povejte mi, kje ste pa bili ta čas?" — Obtoženec: "Jaz sem bil 20 let zaprt!"

Dokaz. "Laznjivec, ti nisi bil v Trstu!"

"Seveda sem bil, draga ženica, saj sem ti vendar poslal od tam brzojavko."

"To že, ali na brzojavki ni tvoja pisava, katero dobro poznam."

Med "poštenjaki."

Dva bandita sta napadla nekoga gospoda in si razdelila denar. Pri tem je pa tisti, ki je štel, hotel tovariša oslepariti in mu odšteti manj kakor sebi, kar pa je njegov tovariš opazil in dejal: "Oslepariti si me hotel. Kaj ne veš, da denar, ki si ga pridobil nepoštenim potom, nima sreče?"

Rev. Alexander Urankar, O.F.M.:

ANČKA POMARANČKA.

(Konec.)

V Ameriko? Zakaj pa ne?

Striček, ali si kje videl tam žensko, tako in tako. Sreča ji je ime? Bojda je ušla pred leti v Ameriko. Striček je pokimal.

Seveda, bančna uradnica je sedaj pri neki čikaški banki, pred letom mi je še dva čeka izmenjala. Pa sem si mislil: človek, pesnik si, to se pravi muzej človeških solza in bridkosti, kaj ko bi jo dobil tam za morjem. Klobuk si kupiš širokokrajen, spoznala te bo in ji boš povedal, kako je žalostna Slovenija, odkar je ni. Prašal jo boš, kaj ji je prišlo v glavo, da jo je tako francosko odkurila. Trdo jo boš držal, čez šest let se

pa povrne s teboj vred nazaj domov. Tako sem sklenil, ameriški striček mi je dal dolar in sem stopil v štacno, kjer prodajajo klobuke: Takega in takega bi želel. Dobil sem ga. Potem smo ga v družbi z drugimi pesniki ustoličili na mojo glavo. Objeli smo se, bratje po solzah in poklicu, in se poslovili. Gledali smo se kot novo zvezdo. Da, komur je dano. Kdo je takrat mislil, da ga bodo ameriške oči že prve dni vrgle z visokega prestola, še predno je našel bankirko. Srečo po imenu? Ali ni to žalostno, Ančka-pomarančka?"

"Ti pa same žalostne zgodbe veš." Potem je pa skromno prašala, skromno, kakor da se boji, ali pa jo je bilo sram prašati po starem kraju. "Ali je res lepo tam pri vas? Moj oče pravi, da je silno lepo. — Moj oče vedno joka, kadar se spomni domovine za gorami."

"Tam je res silno lepo, Ejna. Po pravici se joka oče tvoj. Si že videla kedaj zlato zarjo. Nisi je videla. Kar se na čikaškem nebu pokaže v jutru, tega ne moreš imenovati zarjo. Glej, slovenska zarja ni zavita v pajčolan smradu in saj, čista je in jasna. Naša jutra so jasna, kakor so jasne tvoje oči, jasna je zarja, kakor tvoje lice. Pokuka sonce iz zarje — svoje postlice, pa nas podobno pozdravi, kot solncu pristojno: dobro jutro, Slovenci! Ali te čikaško sonce kedaj pozdravi? Drži se kisto in krmežljivo kakor mulav otrok in si briše saje iz oči. Ejna, si že videla kedaj planine? Nisi jih videla: Slovenska, domovina jih je polna. Vrhu planin pa pasejo slovenske Ančke-pomarančke. Pasejo belorune ovce in prepevajo, da odmeva od gora. Triglav, Stol, Grintovec, planine naše. Ali te ne mika tja, Ejna? Pa kaj bi hodila! Nazadnje

imaš planine sredi Chicage. Nebotičnike, temne in mračne, s surovimi očmi, sam zlo-mek gleda iz njih, tako so grde. Planšarice se tudi slakitajo po njih: umazane zamorke snažijo okna. In še te prašam: Ali si že videla bistré potoke in deroče reke? Nisi jih videla. Kakor srebrne nitke se vijo po Sloveniji. Imaš tudi v Chicagi tako nitko, samo črna je in ne vije se po zelenih travnikih, pa nekoliko manj bistra. Sleherno jutro si umiva Chicago svoj zamazan obraz v njej, kaj bi ne bila črna? Zdaj veš, Ejna, zakaj joka oče tvoj, kadar se spomni starega kraja."

Ejna molči, čez kratek čas pa pravi:

"Ti, pater, če me vzameš seboj, ko boš šel nazaj v Slovenijo, mi lahko rečeš Ančka-pomarančka."

"Ančka-pomarančka, iz srca rad. Kedar pa greva. Prihodnje leto?"

"Dobro, prihodnje leto."

"Prihodnje leto bodo že zrakoplovi vozili ljudi tja v stari kraj."

Ančka (pri sebi): "Oj, to bo lepo. Deset tolarjev imam že prihranjenih in svoji banki."

Jaz (pri sebi): "Jaz pa še teh nimam. O joj, domovina, kje si še?" Potem pa Ančka (glasneje): "Torej, prihodnje leto? Kar v januarju."

"Zdaj mi pa reči: Ančka-pomarančka!"

"Ančka-pomarančka."

STENSKI KOLENDAR IN LIST "AMER. SLOVENE" JE PRIMERNO BOŽIČNO DARILO ZA SVOJCE V STARI DOMOVINI. NAROČITE "AMER. SLOVENCA" SVOJIM DOMACIM V STARO DOMOVINO!

Kje sta bratca "Slov. zavetišče" in "milijonski fond?"

Chicago, Ill.

G. urednik: — Prosim Vas, ako mi dovolite malo prostora v Vašem cenjenem listu Amer. Slovincu. Zadnje čase se veliko piše po listih, da se zbira za zavetišče slovenskih slepcev in za poplavlence v domovini. — Zares plemenite ideje. K temu hočem napisati nekaj besedi.

Kakor se z listov vidi, se je že precej nabralo za dom slepih, alj kakor pišejo še zelo dosti manjka, tako, da bo še leta in leta in leta poteklo, predno bodo ti reveži dobili svoje zavetišče.

Kakor je znano vsem Slovincem širom Amerike, se je pred več leti zbiralo po ameriških slovenskih naselbinah za Slov. zavetišče. Ko se je zbralo nekaj tisočakov, se je pa to misel opustilo. In tako so tisti, kateri so bili v odboru Slov. zavetišča naložili tiste tisočake nekam? In od tistega časa je vse potihnilo. Kje so tisočaki, nam ni znano, nekateri trdijo, da ne na Saksarjevi State banki v New Yorku, in drugi, da so nekje na bondih, gotovega pa nobeden ne ve, to vedo samo tisti, kateri jih tišče.

Torej sedaj se zbira za dom slepcev katerega reveži v resnici potrebujejo, in se zbira za poplavlence v stari domovini. Se nikdar ni domovina tako krvavo potrebovala pomoči kakor sedaj. In tu so tisti tisočaki na kapitolu, ki se obrestujejo že toliko let, in komu se obrestujejo? Ali ni sedaj čas, da se porabi tisti denar za ne srečnike? Zakaj na novo zbirati pri delavcih, ko denar po bankah mrtev leži, katerega so tudi delavci darovali v dobre namene. Če se ni zavetišče tu naredilo, dajte denar, da se naredi zavetišče slepih v stari domovini.

Za slovensko stvarbo se je pobiralo in če se ni tukaj naredilo, naj se naredi v naši Sloveniji in to sedaj, ne čez 20 let.

Spominjam se, ko se je pobiralo po veselicah prostovoljne prispevke za Slov. zavetišče. O, kako smo z veseljem darovali po svojih močeh, svesti si, da darujemo za tako dobro stvar. Ali žalibog, da smo se motili.

Apeliram na vse Slovence po Ameriki, da se zato zavzamejo pri društvenih sejah, naj se to opomni, da se bo poizvedelo, kateri imajo tisti denar v rokah, posebno poštene možake, kakor je Mr. Varoga v Pittsburghu, Pa., vsa čast mu, in še drugi dobri možje naj bi poizvedeli za odbor in denar Slov. zavetišča, da bi dali tiste tisočake v skladi, za katerega se danes zbira krog Slovincov po Ameriki za v našo staro domovino, za zavetišče slepih ali pa po povodni prizadete reveže. Če so pa tako zagrizeni, da ne bodo hoteli dati denarja in raji vidijo, da utone v ameriškem kapitalizmu, naj jih pa sodi ves slovenski narod.

Enako je pri milijonskem fondu, ki so tudi izrabljali staro domovino v dotični namen. Sedaj pa počasi cukajo sami, ali ptički nikarte misliti, da bo ta naš narod kedaj pozabil, o ne, takih krivic ne bomo nikdar pozabili. In zraven se pa še delate, kako ste za delavstvo vneti, da tisti čas, ki ste prešali v vaše malhe 60 tisočakov, ste bili precej z delavci, kaj pa takrat, ko so vas štrajkarji pomagali pomoči prosili z milijonskega fonda, takrat so pa bili vam delavci deveta brigada. To ste socialisti!

Kaj pa katoliška stranka, ali jim morete dokazati, da so še kedaj za nekaj zbirali in ni

kdar naredili in da nekje tišče denar, ki je bil nabran za gotove stvari; ne, ne morete jim dokazati. Za denar, kateri se je zbiral, stoje mogočne stavbe, cerkve, šole, dvorane, župnišča, vse gre poštenim potom, nihče jim ne more očitati nobene sleparije za kar so še kedaj zbirali, lahko dokažejo in pridejo pred narod s čistimi računi. Ali so pa tudi liberalčki in socialisti taki?! Dokazite in dajte narodu račun, zakaj ste zbirali tisočake!

Pozdrav vsem zavednim Slovincem in Slovenkam širom Združenih držav.

Mary Marlof.

KAJ JE POKAZAL LETOŠNJI KONGRES RUSKE KOMUNISTIČNE STRANKE?

Boljševizem in komunizem na Ruskem se krha in je v načelnem oziru že propal. Zanimiv je potek ruske komunistične stranke. Kongres je končal s popolno obsodbo radikalne opozicije. Zastopniki so Stalinu izrekli zaupnico. Kamenov, Trocki in Zinovjev pa so prešli svarilo, naj nehajo s svojim nezadovoljstvom. Stalin jim je zagrozil, da bo stranka vse nezadovoljnejše, ki rušijo komunistično edinstvo, izključila in zmlela.

Toda vse kaže, da spor s tem ni završen. Komunistično vodstvo kriči, ker ga je opozicija zadela v živo. Kongres je pokazal:

1. Da komunističnega gospodarstva v Rusiji ni.
2. Da so kmetje začeli že uveljavljati svoje zahteve, ki se jim boljševiško vodstvo uda.
3. Da so boljševiki obupali nad svetovno revolucijo.
4. Da nastajata v Rusiji dva nova bogata stanova: kulaki in nepmani, premožni kmetje in boljševiški trgovci.

Za to je bil kongres važen in poučen. Pokazal je, da je imečko ljudstvo prišlo bolj

ševike, da gredo preko suhih, papirnatih gesel o komunizmu na nova pota.

STAROSLOVENŠČINA V JUGOSLOV. KAT. CERKVAH.

Dolga desetletja so najznamenitejši duševni voditelji katolicizma na slovenskem jugu nosili v srcu željo, da se upelje v katoliški cerkvi med južnimi Slovani starodavni cerkveni jezik staroslovenski. Ta želja velikega škofa Strossmayerja, Vladimira Solovjeva, Mahničarja, Dobriča, se bo letos uresničila. Prihajajo zanesljive vesti, da se je Sveta Stolica na prošnjo jugoslovanskih škofov odločila, da upelje v jugoslovanske cerkve staroslovenski jezik mesto latinščine. Ta posebna pravica jugoslovanskih katoličanov bo ugotovljena in zajamčena v konkordatu med Jugoslavijo in Sveto Stolicjo.

Ko se bliža čas, da se bo po katoliških cerkvah Jugoslavije razlegal prelepi jezik svetega Cirila in Metoda, jezik slovenskih dedov, se naše srce veseli in pravi s prerokom stare zaveze: Hvalite Gospoda vsi narodi in vsa ljudstva zemlje.

Staroslovenski cerkveni jezik ima zgodovinske pravice v katoliški Cerkvi. Sveta Stolica je to historično pravico staroslovenščine že večkrat slovensko potrdila in se je sedaj odločila, razširiti te pravice na kraje, koder biva slovenski in hrvaški katoličani v Jugoslaviji.

Umrla je

dne 2. m. m. v Gradcu gospa Marija Oblak, posestnica z Vrhnike. Njeno truplo je bilo prepeljano na njen dom, odkoder so jo dne 7. m. m. nesli na vrhniško pokopališče k večnemu počitku. Pogreba se je udeležila nepregledna množica ljudstva od blizu in daleč. Med sprevedom je igrala godba žalne koračnice.

Kanada.

Piše: Rev. A. Mlinar, Hodgeville, Sask., Canada. (Dalje.)

"To polje bilo je izrecno njihovo, ker noben protestant se ni smel izkrcati v Kanadi. Skozi 150 let bila je Kanada popolnoma katoliška. Ko je Champlainov naslednik, pobožni Montmagny, prišel v Quebec, pokazal je tudi on svoj misijonarski duh s tem, da je bil za botra prvemu Indijancu, ki je postal katoličan. Ta kolonija je postala pravi misijon. Redovni sloji na Francoskem so se začeli zanimati za to. Najprvi dopisi jezuitov na Francosko, takozvani 'Relations', so se začeli zanimati za to. Najprej dopisi jezuitov na Francosko, takozvani 'Relations', so se začeli zanimati za to. Najprej dopisi jezuitov na Francosko, takozvani 'Relations', so se začeli zanimati za to.

Niso se ustrašile ne bolezní, ne smrada in čuti so morale noč in dan nad bolniki in umirajočimi. Otroke so poučevale v sv. veri in njim bile prave matere. Ko se je to zvedelo na Francoskem, začelo se je tam novo zanimanje za človekoljubnost v Kanadi."

Jezuitje so največ uspeha pričakovali od Huronov, kajti ti so bili iz časa Champlaina francoski zavezniki nasproti Iroquois in so bili že leta v dotiki s Francozi. Nekaj od njih je že imelo nekake hiše in so

postali stalni in začeli obdelovati zemljo. Jezuitje so postavili ob mali reki misijon Sainte Marie. Zavoljo varnosti so misijon obdali z obrambo, ki je bila deloma iz zidovja in je imela na vsakem vogalu velik križ. Zunaj bila je rodovitna zemlja, ki je dobro nesla, in bilo je dosti rib v reki. Ne daleč od tam postavili so še dva misijona: sv. Ignacij in St. Louis. V St. Marie shajali so se duhovniki vsako leto za eksercicije in navse. Bilo je tam prostora za 60 ljudi. Pa tudi Indijanci so v tem času radi prihajali iz vseh strani. Enkrat ob času lakote, so jezuitje tam hranili 6000 Indijancev. Vendar so bili duhovniki tudi tam vedno v nevarnosti zavoljo prazne vere lastnih Indijancev, ki se je niso mogli še otresti, čeprav so bili po večini kristjani. Vsako nesrečo so hoteli na duhovnike zvrniti. Vendar jezuiti so bili neutrudljivi v delovanju. Preskrbeli so živine, svinj in kur za razne misijone, samo konj še ni bilo.

Vse je izgledalo povoljno. Toda Iroquois niso mogli mirovati. Vedeli so, da je Champlain mrtev, vedeli so tudi, da se da kaj plena dobiti na bojnem pohodu nad misijone. Leta 1649. se jih je tisoč navalilo ponoči na misijone. Jezuita Brebeuf in Lalemant bila sta na misijonu St. Louis. Huroni so se njim izdatno ustavili in ko so Iroquois izgubili precej svojih bojníkov, so se začeli vračati. Kogarkoli so mogli vjeti, so vzeli seboj — moške, ženske in otroke, da jih mučijo. Med njimi bila sta tudi oba duhovnika. Druge so po navadi počasi sežgali, ampak za duhovnike bi to ne bilo dosti. Mučili so jih nečloveško od popoldan do jutra. Father Brebeuf je bil plemenitega rodu in značaja. Bil je pravi orjak po telesu in duhu. Lalemant pa je bil bolehen od mladosti. Brebeufu so rezali meso iz telesa, ga pekli na ognju in jedli pred njegovimi očmi. Obesili so mu rožni venec razbeljenih sekir okoli vratu ter njega, kakor Lalemanta krščevali z vročo vodo. Po dolgih mukah sta obadva izdahnila. Od tega pohoda se Huroni niso več popolnoma povzdignili. Nekaj jih je šlo dalje na zapad, drugi so šli s Francozi v Lorette, kjer še sedaj, po skoro tristo letih, njih potomci živijo."

Ali bi zgodovinska knjiga za javne šole v Ameriki kdaj opisala delovanje katoliških duhovnikov tako spoštljivo in resnično?

Veliki stenski zemljevid, ki ga dobite za enega novega naročnika je krasen dar, ki bo vas spominjal leta in leta na zaključno kampanjo 35-letne jubilejne kampanje "Am. Slovenca!"

"SAY IT WITH FLOWERS"

Miniet's Florist Shop

1831 West 22nd St., Chicago, Ill.

priloga veliko zalogo svežih in umetnih cvetlic za vse prilike.

Sopki za poroke—venci za pogrebe.

Dovajamo na dom.

Phone: Roosevelt 8339

NAGRADE ZA ZAKLJUČNO JUBILEJNO KAMPANJO.

VAŽNO ZA VSAKEGA NAROČNIKA IN ČITATELJA JE:

da natančno prečita današnji razglas kampanje, kakor tudi opis vseh nagrad v tem oglasu, ki so določene za nove naročnike.

Naj ne bo nobene slovenske hiše, ki bi ne dobila v tej kampanji ene izmed teh nagrad!

ZA ENEGA CELOLETNEGA ALI DVA POLLETNA NOVA NAROČNIKA

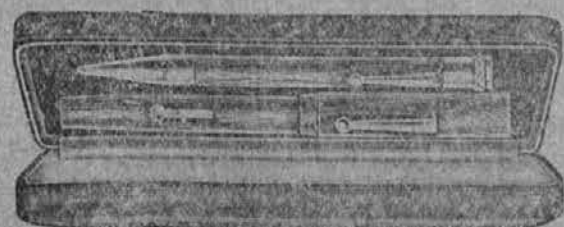
Dobite krasni stenski zemljevid, ki je pravi kras za vsako hišo. Meri 38x25 inčev.

1. stran predstavlja ves svet in zastave vseh narodov in držav. — 2. stran podaja število prebivalstva držav mest, otcij itd. — 3. stran predstavlja vseh 5 delov sveta. — 4. stran vsa morja in vode. — 5. stran tabela pristojbin. — 6. stran podrobni zemljevid Združenih držav in vse cemen-tovane avtomobilске ceste.

Zemljevid.

ZA TRI, CELOLETNE ALI ŠEST POLLETNIH NOVIH NAROČNIKOV

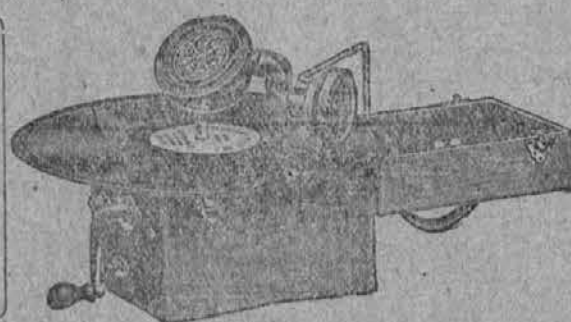
Nalivno pero in avtomatični svinčnik.

Pero je na koncu "14-karat" zlato. Priponka pozlačena na peresu in svinčniku. Oboje je v lepi lični škatljici. Pozurite se in dobite to lepo nagrado.

ZA PET CELOLETNIH ALI DESET POLLETNIH NOVIH NAROČNIKOV

DOBITE: Jako praktičen "Kamera Fonograf."

Krasna nagrada za pet celoletnih novih naročnikov.

Idi takoj na delo da dobiš to lepo nagrado!

Kamera Fonograf, ki ga predstavlja slika je jako praktičen za vzeti seboj na piknike in je tudi poraben za dom, kakor vsak velik fonograf. Večjega veselja ne bote napravili vašim malim, kakor če dobite to nagrado za božične praznike. Fonograf je močno zgrajen in igra vsake 12 palčne plošče. Lepo vdelan v bokso, ki se zapre in se ga lahko nese kamor hoče, kakor kak kovček. Pojdite na delo za novimi naročniki in dobite to nagrado!

NAGRADE

se bodo vsem agitatorjem razposlale takoj, kakor hitro bo upravništvo prejelo naročnino za poslane nove naročnike.

Agitatorji naj pazijo, da dobijo od novih naročnikov natančne naslove in potem iste pošljejo z naročnino na upravo.

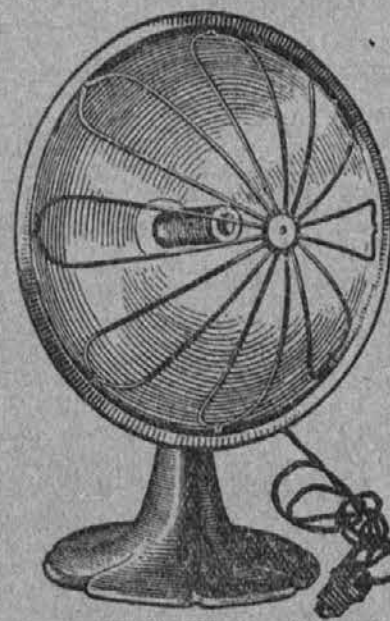
Agitatorji naj pošljejo nove naročnike takoj sproti na upravo, da se novim naročnikom takoj začne pošiljati list. Ako bi kdo rad večjo nagrado, pa nima potrebnega števila novih naročnikov, naj v pismu omeni in ga bo mo počakali, da jih bo dobil potrebno število.

Ako komu kaj ni jasno, naj piše na upravo lista za pojasnila.

Vsi novi naročniki dobe naš lepi stenski koledar!

LE VSI NA DELO ZA "AMER. SLOVENCA!"

ZA ŠTIRI CELOLETNE ALI OSEM POLLETNIH NOVIH NAROČNIKOV

Električna peč.

Dobite jako lepo praktično "Električno peč", ki vsakemu jako prav pride v teh zimskih dneh. Z njo si lahko segrejete svojo sobo vsak čas. Vse kar je treba, da prišraufate žico tja, kjer gori električna luč in peč se razgreje v par trenutkih.

To je jako lepa nagrada za 4 celoletne ali 8 polletnih novih naročnikov.

Idite na delo in dobite čimprej morete nove naročnike in dobili bote to lepo nagrado!

ZA DVA CELOLETNA ALI ŠTIRI POLLETNE NOVE NAROČNIKE

Agitirajte in dobite nagrade!

Album za fotografije.

Agitirajte in dobite nagrade!

Velikost albuma je 10x7 inčev. Jako pripraven za zbirko fotografij. Narejen iz dobrega trpežnega blaga. Jako lepa nagrada za dva nova naročnika.

SIROM JUGOSLAVIJE

Umobolna ženska—živa baklja
Enainštiridesetletna Franja Boben, žena strojevodje vevške papirnice, je nedavno zapustila umobolnico, ker je v zadnjem kazala znake ozdravljenja. Stanovale je v Zg. Kašlju. Dne 7. novembra so domači nenadoma opazili, da je Franja Boben vsa v plamenu. Prihiti so ji na pomoč in udušili ogenj, vendar pa je dobila nasrečna žena na vsem telesu grozne opekline. Prepeljali so jo v bolnico. Njeno stanje je brezupno. Nesrečnica si je najbrže sama zažgala obleko.

Poročil se je
v cerkvi na Vrhniki g. Vinko Brglez, poštni uslužbenec, z gđ. Marijo Širok, članico Marijine družbe. Njene tovarišice so ji zapele poročno pesem.

Tihotapec obsojen na 12 milijonov dinarjev.

Po naredbi finančnega ministra je bila nedavno organizirana posebna finančna služba za razkrivanje tihotapcev. Ta organizacija je imela že lepe uspehe, a njen največji dosedanj uspeh je brez dvoma aretacija Oskara Nagelbergerja, trgovskega agenta z Dunaja, ki je vtihotapil že mnogo blaga v Jugoslavijo, zlasti pa v Zagreb. Dne 15. oktobra ga je omenjena organizacija zalotila ter mu zaplenila 651 kg svilenih tkanin. Glavna carinarnica v Zagrebu je Nagelbergerja obsodila na 12 milijonov dinarjev denarne globe, za svoja prejšnja tihotapstva pa bo sojen po finančnem zakonu. Doglalo se je, da je Nagelbergerja podpiralo pri tihotapstvu več nižjih železniških uslužbencev. Vtihtapljen blago so kupovale zlasti zagrebske trgovke. Zdi se, da je Nagelberger medtem pobegnil iz Jugoslavije. Globa 12 milijonov dinarjev se bo v tem slučaju v smislu finančnega zakona iztirjala od onih trgovcev, katerim se dokaže, da so bili z njim v zvezi.

Smrtna kosa.

Umrli je v Novem mestu v 64. letu starosti tamošnji trgovec g. Anton Ogrin. — V Ljubljani sta preminula g. Anton Bočkaj, brivski mojster v Kolodvorski ulici in g. Ivan Gaber, državni upokojenec.

ITALIAN ACCORDEONS

MI izdelujemo in importiramo vse vrste prvovrstnih na roko delanih italijanskih harmonik. Ki so najboljše na svetu. Jamčimo 10 let. Naše cene so izmed vseh najnižje. Instrukcija za stonj za kupca. — Pišite po katalog ZASTONI.
RUATTA SERENELLI & CO.
1014 Blue Island Ave.
Dept. 67 Chicago, Ill.

Božič se bliža.

Samo še nekaj tednov nas loči od Božiča, ki je čas osebnega zbližanja, spominov in darov. V tem času nam miali nehoti poletje v naš stari kraj, k našim sorodnikom in znancem, kjer marsikje trka na vrata potreba in pomanjkanje in trpljenje kot posledica povodnji, vničene letine, slabega zaslužka, visokih davkov itd. Pomoč je tako nujno potrebna kakor že dolgo ne. Vsak dolar bo prinesel žarek veselja v žalostne domove. Dvakrat da, kdor v potrebi hitro da. Torej dajte in pošljite. — Vaša denarna pošiljatev bo zanesljivo in hitro dostavljena na določeno mesto, ako jo pošljete po slovenski banki
ZAKRAJŠEK & ČESARK,
455 W. 42nd St., New York, N.

Svat ustrelil ženina.

V Bitniji pri Mostarju so povodom neke svatbe streljali s puškami in možnarji. Po nesrečnem slučaju je bil ženin od krogle zadet v glavo ter se je zgrudil mrtev na tla.

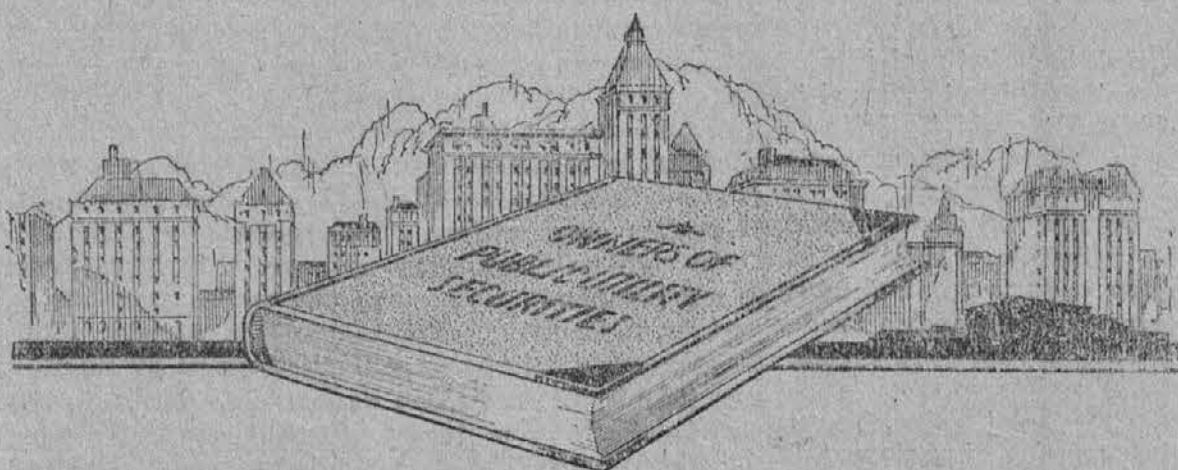
Sneg in volkovi.

V Hercegovini je padlo v

zadnjih dneh mnogo snega. — Črede volkov so se vsled snega približale selom in napravile mnogo škode med drobnico.

Predržni tatovi so v torek, dne 2. nov. zvečer napravili občutno škodo slikarju Francu Stögerju v Št. Lenartu pri Brežicah. Med tem ko je bila dru-

žina v kuhinji pri večerji, so zvitni uzmoviči splezali skozi napol odprto okno ter odnesli vse, kar jim je prišlo v naglici pod roko. Izginil je denar, obleka, perilo itd. O tatovih, ki so morali razmere v hiši dobro poznati, še do sedaj ni sledu, a upati je, da jih bo naše vro orožništvo izsledilo.

Lista delničarjev javnih naprav je velika kot telefonska knjiga.

Več kot 650,000 mož in žena v državi Illinois imajo varno naložene svoje prihranke v vrednostnih papirjih javnih naprav.

Njih imeña bi napolnili toliko strani, kolikor jih ima telefonski direktorij. N. pr., Commonwealth Edison Company ima 42,000 delničarjev, Chicago Rapid Transit Company jih ima 12,000, Public Service Company of Northern Illinois, se pa ponaša z 26,000—ki jih ima na svoji listi.

Last je ljudstva, vodijo eksperti.

Bolnške strežnice, groceristi, klerki, trgovski potniki, delavci, zdravniki, stenografkinje, sploh vsi razredi in vsa plemena, imajo tukaj naložen denar, s katerim se delajo električne in plinske tvornice, dolga omrežja železniških prog in distribucijski sistem.

Sposobno vodstvo je zasigurano kjerkoli investirate vaše prihranke v kompanije chikaških javnih naprav. Osobje, ki iste vodi, je posvetilo dolga leta študijam, in skušnje so jih utrdile, da so postali dobri voditelji, ki gledajo na ekonomični napredek kompanij.

Varno investiranje, odprto vsakemu.

Lahka mesečna odplačila vam omogočajo, da se pridružite 650,000. illinojskim investitorjem.

Pošljite ta kupon takoj, da dobite vse potrebne informacije. Lahko je, da vam bo pomagalo na pot proti sreči. Le par dolarjev je treba za začetek.

Utility Securities Company

72 West Adams Street, CHICAGO

St. Louis Milwaukee Louisville Indianapolis

UTILITY SECURITIES COMPANY
72 West Adams Street, Chicago
Without obligation, please mail me literature telling how I may invest in public utility stock, paying about 7%, on easy payments if I choose.

Name _____
Street _____
City _____ State _____

"Najboljše delo za manj denarja"

Nobenega izgovor a za slabe zobe.

Časi o bolečinah pri zdravljenju in popravljanju zob so minuli, pa tudi stroški za dentisto delo so tako malenkostni, da bi ne smeli delati zapreke. Tudi ako imate le en zob, ali več, ki so pokazani, ne odlašajte, da bodo še slabši. Pridite takoj jutri in zavarujte si svoje splošno zadržanje z zdravimi zobmi.

C. V. McKinley, D. D. S.

naslednik Burrows zobozdravnika

D'Arcy poslopje, 2. nadstropje - št. sobe 204

Phone: 4354

CHICAGO IN VAN BUREN STREETS

JOLIET, ILL.

Preiskava in ocena

BREZPLAČNO

ženska postrežnica

Odprto: od 9. zjutraj do 8. zvečer.

V nedeljo od 10. zjutraj do 12. opoldne.

Tolmačev kotiček.

Pertinenten (lat. pertineo — spadati zraven, tikati se) pomeni slovensko primeren, umesten. Nasprotno temu je

Impertinenten, neprimeren, predrzen, nesramen. Na pr.: Na njegovo pertinentno vprašanje mu je zabrusil v obraz impertinenten odgovor.

Interpelacija (lat. interpellare — prekiniti, vmes poseči) znači slovensko vprašanje ali opozorilo, ki je bilo stavljeno, da si ni bilo na dnevnem redu, ampak ga je potreba nanesla. Na pr.: Poslanec je vložil pri ministrskem predsedniku interpelacijo (ali je interpeliral), na kak način se pomore oškodovanim krajem.

Deprimiran (lat. deprimere — potlačiti, pritisniti) je tisti, ki ga je kak žalostni dogodek vsega prevzel. Slovensko potr, pobit. Na pr.: Smrt matere ga je do skrajnosti deprimirala.

Represalije (lat. reprimere — držati nazaj, pritiskati) pome-

ni delovanje, ki ga izvaja brezsrčni zmagovalac nad premagancem. Slovensko zatiranje, nasilja. Na pr.: Sovražnik je v zasedenem ozemlju izvajal natam k ajšnjim prebivalstvom najkručeje represalije.

Budget (angl. in franc. beseda) pomeni slovensko državni proračun, to je račun, ki je sklenjen ob začetku leta in določa, koliko se sme v prihodnjem letu porabiti državnega denarja za različne potrebe in istočasno določa, od kod se bo vzel ta denar.

Intervenirati (lat. intervenire — vmes priti) pomeni stopiti s kom v razgovor v svrhu, da mu predloži prošnjo ali zahtevo kake tretje osebe. Slovensko posredovati. Na pr.: Intervenciji poslancev se je zahvaliti, da je vlada odobrila denarno pomoč kmetom.

Prečitajte gotovo razglas zaključne jubilejne kampanje v tej številki!

GLASNIK

SHEBOYGANSKIH TRGOVCEV IN OBRTNIKOV.

Podpirajte trgovce in obrtnike v domači naselbini. Podpirajte trgovce, ki podpirajo Vaš list. Omenite jim večkrat "Amer. Slovenca", v katerem oglašajo. S tem pomagajte listu in trgovcem.

Those advertising in "Amerikanski Slovenec" deserve all support from readers of this paper! — Always support your home town dealers and merchants!

South Side Wood Supply

South 10th Str. in Alabama ave., Sheboygan, Wisc.

Se priporoča za nakup raznovrstnih drv vsem Slovincem in Hrvatom.

ROK JURICEK, lastnik.

JOHN GRANDLIČ

— URAR IN ZLATAR —

1103 N. 8th Street, Sheboygan, Wisc.

Se priporoča rojakom za nakup zlatnine, ur, prstanov, itd.

W. A. PFISTER

JEWELER

On the Cor. 8th Str. and New York ave., Sheboygan, Wis.

Home of the Chrysler Cars

(Dom Chryslerjevih avtomobilov)

\$750.

do

\$5590.

F. O. B.

Detroit

\$750.

do

\$5590.

F. O. B.

Detroit

W. A. Knaak Motor Co.

1326-1330 SO. 13th STREET SHEBOYGAN, WISC.

Prva slov. trgovina

— za —

sveže in suho meso, vsakovrstne klobase in grocerijsko blago

Se priporoča:

SUSCHA COMP.

931 Indiana avenue

Sheboygan, Wis.

RABITE

White Rock Gasoline

PREPRIČAJTE SE O KVALITETI

primerjajte z drugimi cenami, potem pa kupite pri naših postajah in prihranite denar.

GRASSE BROS. OIL CO.

8th & St. CLAIR

14th & ILLINOIS

11th & INDIANA

SHEBOYGAN, WIS.

Za bolezni in bolečine

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Prijatelji v Potrebi

Najnovejše

IN DRUGE GRAFOFONSKÉ PLOŠČE.

MOŠKI KVARTET "JADRAN" POJE:

25049—Prišla bo spomlad. Zadovoljni Kranjec.
25047—Sijaj, sijaj solnce. En starček je živel.
25046—Ljubezni in pomlad. Slovensko dekle.
25039—Na potu v stari kraj. I. del.
25037—Sinoči je pela. Na potu v stari kraj. II. del.
Stoji, stoji Ljubljanka.
TRICET ROJAKA HOJERJA

(harmonike):

25045—Mazulifka. Pičja ohcet.
25044—Coklarska koračnica. Triglavski valček.
25043—Polka štaparjev. Ti si moja, valček.
25041—Veseli rudarji, koračnica. Sladki spomini, valček.
25040—Hojer valček. Pečlarska polka.

RAZNI GLASBENI KOMADI:

25048—Na kranjskih gorah, polka. Gospodarski ländler.
25042—Daleč v gozdu, valček, orkester. Večerni valček, orkester.
25038—Temne oči, orkester. Bora, koračnica.
25036—Slovenski valček, 4 harmonike. Radostna polka, 4 harmonike.
25035—Slovenska narodna, tamburaši. Slovenska polka, tamburaši.
25034—Sokolska koračnica, vel. godba. Češka koračnica, vel. godba.
25030—Večerno veselje, voj. godba. Vsi naenkrat, voj. godba.
25026—Tirolski valček, I. del, citre. Tirolski valček, II. del, citre.
25023—Pavel, narodna, kmetska godba. Peter, narodna, kmetska godba.
25020—Stari kranj, valč. Lovšin, harm. Stajerska, Lovšin, harmonika.

RAZNI PEVSKI KOMADI:

25033—Oj, tam za goro, moški kvart. Gor čez jezero, moški kvartet.
25018—Sreč, moški in ženski glas. Rožmarin, moški in ženski glas.
25017—Zapoj mi pičica, gđc. Grahek. Pičica, gđc. Grahek.
25005—Kaj ne bila bi vesela, sestra Milavec. Sirotek, sestra Milavec.
25031—Pred voltavmi, šaljiva. Na sveti večer, šaljiva.

3 plošče pošljemo za \$2.50
5 plošč pošljemo za 4.00
10 plošč pošljemo za 7.50
Kdor naroči 20 plošč, dobi eno za stonj za darilo.

Z vsakim naročilom od 5 ali več plošč pošljemo 50 igel zastoni.

Vsaka igla igra 10 komadov.

V zalogi imamo še mnogo drugih plošč. Pišite po cenik in sicer na:

JUGOSLAV AMERICAN CORP.

455 W. 42nd ST., NEW YORK, N.Y.

STENSKI KOLEDARJI.

Veliki stenski KOLEDARJI za leto 1927 so na razpolago za razpošiljanje. Koledarji so veliki in zelo prikladni, najsi bo za družino ali urad. Pošljamo jih po naročilih povsod po Ameriki, pa tudi v stari kraj.

Koledarji stanejo samo 25c s poštnino. Koledarji so vredni dvakrat toliko. Naročila za Ameriko ne sprejememo manjša, kakor za štiri komade skupaj (4 za \$1.00) ali več. Za v stari kraj pa prejmemo tudi naročila za posamezne komade (komad 25c). Pošlje se lahko v znamkah.

Naši odjemalci v Clevelandu jih dobijo za stonj vsaki čas v naših prodajalnah, tam se tudi vzamejo naročila za pošiljanje. Koledarje otrokom ne dajemo, pač pa le odraslim osebam. Oni, ki so oddaljeni, jih lahko dobijo tudi za svoje sosedo.

Ni prav, če bi jemali po več koledarjev kakor le enega na družino, pa tudi ne, da bi koledarje pošiljali svojem, katere ste sprejeli za sebe.

Oglasite se, ali pa pišite na: A. GRDINA & SONS, 6019 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND O., ali pa v podružnici v Collinwoodu.

TO IN ONO.

Lesena noga mu je v spanju zgorela.

Dokaj nenavadna nezgoda se je zadnjič primerila neke- mu čuvarju v Parizu.

Le Mahon, 56 let stari u- službenec v neki ladjedelnici na ulici Poissonniere, je inva- lid z leseno nogo. Na predve- čer Vseh svetih mu je bilo hladno, pa je sedel k ognjišču in zadremal. Naenkrat ga je zbudila pekoča bolečina. Pla- nil je kvišku in z grozo zaznal, da se mu je vnela lesena noga. A možak ni izgubil prisotnosti duha. Posrečilo se mu je, da je z vodo ogenj pogasil, nakar je začel klicati na pomoč. Prišli so ljudje, ki so na stegnu mo- čno ožganega nesrečnega žurno odpravili v bolnico.

Še vedno samo "vindišarji."

Ob prilike 6letnice plebscita so odkrili na Koroškem ob Krki spominski kamen, v katerega je vklesan z zlatimi črkami na- pis: "Od 1. avgusta 1919 do 10. oktobra 1920 je tvorila Kr- ka demarkacijsko črto med prsto in od Jugoslovanov za- sedeno Koroško. Zvestoba do domovine je zmagača nad siro- venci."

vo silo." Pri odkritju je bilo navzočih več uradnih oseb in govoril je tudi deželni glavar Schumy, ki je opozarjal poseb- no na razliko v ravnanju z na- cionalnimi manjšinami na Ko- roškem in drugod: "Ko mi sma- tramo koroškega vindišar- ja (!) za brata v naši domovi- ni in z njim tudi tako ravnamo, se Nemci, kjer se nahajajo kot manjšina, na najokrutnejši na- čin tirajo v suženjstvo in njho- ve kulturne zahteve s silo zati- rajo. Koroška hoče dati prsto- voljno kulturno avtonomijo vsem, ki si jo želijo in upa s tem činom moralno vplivati na druge države, da poplačajo e- nako z enakim nemškimi soro- jakom v inozemstvu." Nemci na Koroškem torej Slovencev še vedno sploh ne priznavajo in se menijo le o "vindišarjih," to je nemškutarjih. Tem hoče- jo dati "prostovoljno kulturno avtonomijo" — če si jo bodo želeli. Seveda v naprej vedo, da si nemškutarji take avtono- mije ne bodo želeli ali k večje- mu le v dogovoru z Nemci, da bi se svetu natrosil pesek v oči in bi se tem lažje pritisnili ob steno narodno zavedni Slo- venci.

Redek jubilej dela.

Dne 27. oktobra 1871 je vsto- pil v Tönniesovo tovarno v in livarne. Pretekli teden je te- Ljubljani kot delavec 20letni daj g. Žargi praznoval 55letni- Jernej Žargi. Danes je g. Žar- co svojega delovanja v eni in gi star 75 let in še vedno oprav- isti tovarni. Tovariši so mu ob lja svoje delo v isti tovarni, ki tej priliki lepo okrasili stroj, je medtem spremenila svojega vodstvo tovarne se ga je pa

spomnilo s primernim darilom.

Fašisti izganjajo časnike.

Rim, 5. nov. — Danes so do- bili inozemski dopisniki (med temi tudi mnogo Nemcev) od italijanske časninarske zveze poziv, da ne smejo več presto- piti praga društvenih prasto- rov. Znano je, da so že preje dobili isti poziv dopisniki opo- zicionalnih listov.

Železniška zveza Slovenije z Vojvodino.

V Novem Sadu se je vršila konferenca gospodarskih kor- poracij v zadevi izboljšanja že- lezniških zvez. Konferenca je zlasti zahtevala primerno že- lezniško zvezo s Slovenijo, da se na ta način olajša preskrba Vojvodine z lesom.

Širite in naročite "Amerik. Slovenca!"

MALI OGLASI.

MIŠE IN LOVE

NOVI DOMOV.

Ne plačujte renta! Kupite si eno od mojih dvonadstropnih poslopij, ki so zidana in moderna. Imajo 4-4 sobe in klet. — Eno poslopje imam na voga- lu pripravno za takojšnje selitev; hra- stov finiš, zidan sprednji porč in zad- nji v steklu. Ulica je tlakovana in plačana. Poslopja so na Kenneth Ave. (44th Court) in 30. cesti.

Pridite gotovo si jih ogledati. Samo \$2500 takoj, ostalo na odplačilo. Cena \$12,500. Spomladi bodo veliko dražji.

Jos. L. Donat, lastnik

2300 So. Central Park Avenue,

Ph. Lawndale 3603 t do t

STANOVANJE 7 sob odda, elektri-

na oprema. Dobra transportacija. —

1460 Pensacola v 3. nadst. 74-1sr.c

3 SOBE, električna, tuš, kurjava v

stanu, novo dekorirano. 310 S. Mor-

gan St. Ph. Canning, State 6521.

61-1sr.c

LASTNIK ODPOTUJE Z MESTA,

proda zid. rezidenco, 10 sob, 2 ko-

pelji, sun parlor, porč za spat. Za

vel. družino ali za "runarje." Ga-

raža na 2 kar. Proda tudi pohištvo,

cena nizka. 639 W. 61st Pl. blizu

63rd & Halsted. 60-1sr.c

UGODNA PRILIKA.

NAJSTAREJŠE PODJETJE V

CHICAGO.

Imamo dva dobra mesta v slovanski

naselbini, za 2 moška, tedne zma-

nosti v starosti od 24-45 let, ki bi ob-

iskovali slovansko ljudstvo.

Ni treba imeti nobenega znanstva.

Mi vas naučimo. Dobra bodočnost in

napredek.

Vprašajte Freund ali Mr. Brown,

6131 W. 22nd Str., Cicero, Ill.

t do t

LAHKO ZASLUŽITE nekaj za

praznike, mi potrebujemo človeka,

ki bi obiskoval Slovence zvečer in

ob nedeljah. Ni treba nobenega

znanstva. Mi vas naučimo. Lepa

prilika, tedensko od \$35 do \$50. —

6131 W. 22nd St., Cicero, Ill.

70-t do t

MALA GROCERIJA, candy, cigare,

3 sobe, kopel, dvorišče, tudi zaloga,

oprema hrastova. Rent mesečno \$40,

\$550 na obroke. 5614 S. Racine.

66-1sr.c

POHIŠTVO NA PRODAJ.

POHIŠTVO za 5 sob, kompletno, v

dobrem stanju. 2937 Sheffield 2d.

43-pdop

NOVA PIANO orchov les, preproge,

parlor set, pa tudi za jed. sobo in

postelje, lepa miza, radiola, \$700

Michigan. Englewood 5941. 52-s do s

POHIŠTVO za 4 sobe, jed. sobo, ku-

hinjo in druge. 3111 Milwaukee.

73-t do t

GAS RANGE samo \$15.00. — 5636

Peoria, 1st flat. 72-1sr.c

DELO IN SLUŽBE

POTREBUJEMO prodajalca za zem-

ljo, Slovana, čimne zmanjosti in

postojene. Vprašajte osebno od 9:30

do 11 a. m. 39 E. Ohio St. 36-p do p

AVTOMOBILI NA PRODAJ.

DODGE SEDAN v dobrem stanju,

samo \$175. Peerson, 2833 Burling.

Graceland 9609. 63-1sr.c

Izšel je

KOLEDAR

"Ave Maria"

ZA LETO 1927.

Letošnji koledar je kra-

na knjiga. V njem je opi-

san obširno evharistični

kongres s številnimi slika-

mi. Zanimiva so poročila

iz slovenskih naselbin, ka-

kor tudi vse ostalo čtivo.

Rojakom ga prav toplo

priporočamo, da sežejo

pridno po njem. Stane s

poštno vred samo 50c.

Naroča se od:

AVE MARIA,

Box 443. Lemont, Ill.

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državh Severne Amerike

SEDEŽ • JOLIET ILL

Inkor. v drž. Ill.

Nashe geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.

I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill.

II. podpredsednik.....JOS. PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.

Glavni tajnik.....JOS. SLAPNICAR, 311 Summit St., Joliet, Ill.

Zapisnikar.....PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.

Blagajnik.....SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Duhovni vodja.....REV. JOSEPH SKUR, 123-57th St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1844 West 22nd Place, Chicago, Ill.

JOSEPH HORVAT, 745 Summit St., Joliet, Ill.

JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.

POROTNI ODBOR:

FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa.

ANTON ŠTRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.

JOSEPH KLEMENČICH, 1212 N. Broadway St., Joliet, Ill.

Do dne 30. junija 1926 je D.S.D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$45,456.91.

Prosimo Slovence in Hrvatce, v državi Illinois in Pennsylvaniji, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo ter ga pridružijo Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov(ice). Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Ko dosežemo število 2000, se rviša zavarovalnina na \$1,000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškode in operacije.

ROJAKI, PRISTOPAJTE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

IZ URADA DRUŠTVA SV. CECILIE ŠT. 12 D.S.D.

Joliet, Ill.

Tem potom se uradno vabi članice društva sv. Cecilije, da se polnoštevilno udeležite pri- hodnje seje dne 12. decembra. Ta seja je letna ali glavna, za- to bo volitev odbora za leto 1927. na dnevnem redu.

Dne 25. januarja zvečer bo imelo naše društvo veselico ali "Card Party" na korist dru- štvne blagajne.

Ako mogoče, pripeljite s se- boj vsaka eno novo članico na letno sejo. Ker do 1. januarja je pristop prost in tudi zdravni- ka bo društvo plačalo. Jako le- po in tudi koristno je, da so ženske v več podpornih dru- žinah.

ALI STE VI že dobili krasen stenski zemljevid? Kaj čaka- te? Na delo! Pridobite Amer. Slovencu enega novega naroč- nika, pa ga bote dobili!

Prva slovenska čistilnica in krojačnica v Jolietu!

Sprejemamo naročila za nove obleke po meri, pre- delavamo nošene obleke, čistimo in gladimo.

POSTREŽBA TOČNA, CENE ZMERNE!

Rojaki podpirajte domače slovensko podjetje!

National Cleaners, Dyers & Tailors

Rudolf Požek, lastnik

1007 NORTH HICKORY ST., JOLIET, ILL.

Phone: 5963.

ALI SI TI ŽE VOLIL(A), ZA PETKRATNO ALI ŠEST- KRATNO IZDAJANJE "AM. SLOV." — AKO NISI SE, POSLUŽI SE TAKOJ TE GLASOVNICE.

GLASOVNICA

Podpisani Vaš naročnik(ca) glasujem:

za šesto številko Amer. Slovenca na teden in obljub- ljam, da bom svojo naročnino \$6.00 letno redno pla- čeval(a) ter povsod in ob vsaki priliki agitiral za list in skušal vse svoje prijatelje pridobiti za Amer. Slo- venca.

naj ostane naš list Amer. Slovenec petkrat na teden, dokler se delavske razmere ne zboljšajo in list dobi še več naročnikov. Med tem pa bom pridno agitiral- (a) za list in skušal(a) pridobiti vse svoje prijatelje, da postanejo naročniki najstarejšega slovenskega li- sta v Ameriki — AMERIKANSKEGA SLOVENCEA.

(Lastnoročni podpis naročnika)

(Naslov)

(Naredite križ pri predlogu, za katerega glasujete.)

DOBRO MESO JE VEDNO OKUSNO

V naši mesnici se dobi ved- no najboljše sveže, suho in vsakevrste dobro meso. Isto- tako grocerijo. — Na rokah imamo vedno vsakevrste sad- je in zelenjave. Postrežbo, točnost in zmerne cene jam- čimo.

JOSEPH KUKMAN

Grocerija in mesnica

1837 W. 22nd St., Chicago

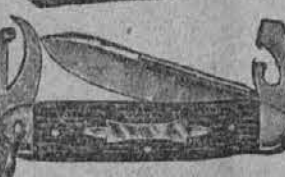
Phone: Canal 5634

Lepa in praktična božična darila

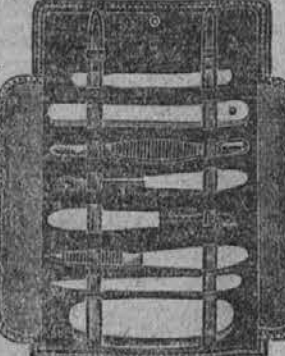
ZA SORODNIKE, PRIJATELJE, KATERIM ŽELIŠ POKAZATI SVOJO NAKLONJENOST.

PRAVE HOHNER "CHI- MES" ORGELJCE, srednje velikosti dvojestranski tremo- lo v dveh različnih durih, 48 perfektno uglašeni strun, poniklane pokrove z okraški, v lepi močni baksi. \$1.00

ŽEPNI NOŽ, ena velika klina, ključ za odpiranje plo- čevinastih posod, vijak (screw driver) in ključ za odpiranje steklenic, koščeni ročaj, ob- robljen z medjo, praktičen za vsakogar. \$1.00

ZA DEKLETA IN ŽEN- SKE oprema za žepno toale- to, kakor kaže slika, kar zna zlasti mlajši svet ce- niti. Cena \$1.00

DENARNICA narejena iz dobrega usnja, rujava. Ima v sredi za papirnat denar. Na sredi in na vsaki strani po- seben prostor za vizitke, de- nar in druge take stvar. Ja- ko praktičen. \$1.00

KRASEN DAR je vojaški sestav, ki obstoji kot na sliki iz lepe lične krtače, lepega glavnika, pilice za čiščenje nohtov ter je v jako ličnem ovitku. Zlasti pripravo za potovanja. \$1.00

Vsak izmed navedenih predmetov se naroči lahko posebej. Kdor naroči vseh pet predmetov skupaj, si lahko zbere enega zase brezplačno. Poštnino plača- mo mi. Pošljite nam vaš natančen naslov in naročilo. Plačate poštarju, ko vam prinese blago v hišo.

Chicago Trading Company

P. O. BOX 1844

CHICAGO, ILL.

Naročajte v svojem maternem jeziku.

Nashe geslo je: Točna postrežba — pošteno blago!

Pristopite k Božičnemu Hranilnemu Klubu!

JOIN THE CHRISTMAS SAVINGS CLUB!

Božični klub privadi vsakega člana do sistematič- nega štedenja in mu pripomore do primerne denar- ne vsote prav v onem letnem času, ko si vsakdo želi in tudi potrebuje malo več denarja za nakup božič- nih daril in družinskih potrebščin.

Naša banka ima že dolgo vrsto let uveden ta si- stem hranjenja.

Sedaj je čas, da pristopite h temu klubu!

RAZRED 2. Prvi teden 2c, drugi 4c in potem vsak teden 2c. več skozi 50 tednov. Koncem leta dobite...

RAZRED 2-A. Prvi teden \$1, drugi teden 98c. Vsak teden 2c manj. Čez 50 tednov dobite...

RAZRED 5. Prvi teden 5c. Vsak teden 5c. več. Čez 50 tednov dobite...

RAZRED 5-A. Prvi teden \$2.50. Potem vsak teden 5c. manj. Čez 50 tednov dobite...

RAZRED 10. Prvi teden 10c. Potem vsak teden 10c. več. Čez 50 tednov dobite...

RAZRED 10-A. Prvi teden \$5. Potem vsak teden 10c. manj. Čez 50 tednov dobite...

RAZRED 25. Plačujete 25c. redno vsak teden skozi 50 tednov in ob koncu dobite...

RAZRED 50. Plačujete 50c. redno vsak teden skozi 50 tednov in ob koncu dobite...

RAZRED 100. Plačujete \$1. redno vsak teden skozi 50 tednov in ob koncu dobite...

RAZRED 200. Plačujete \$2. redno vsak teden skozi 50 tednov in ob koncu dobite...

RAZRED 500. Plačujete \$5 redno vsaki teden skozi 50 tednov in ob koncu dobite...

Vrhu tega dobite 3% obresti, ako redno plačujete vsaki mesec.

Metropolitan State Bank

2201 WEST 22ND STREET,

CHICAGO, ILL.

ZGODBE NAPOLEONSKEGA VOJAKA

Francoski epikal Erckmann-Chatrian,
Poslovenil Al. B.

Polagoma je nastal mir. Nekateri so zopet polegali in skušali zopet zaspati. Dan se je že delal. Če si pogledal na meglensivo reko, si že videl, kako so se naše čete v brezkončni vrsti vlekle preko peterih mostov čez Elstero in Pleisso, ki so si tako blizu, da tvorijo skoro en sam most. Ta most, čez katerega je imelo iti toliko tisoč ljudi, je delal človeka vsega žalostnega, kajti prehod je moral trajati silno dolgo. Vsakemu je prišlo na misel, da bi bilo dosti boljše, ko bi bili čez reki zgraditi več mostov, ker bi nas vsak hip lahko napadel sovražnik in bi bil potem umik zelo težaven. A cesar je bil pozabil za to dati povelje in brez povelja si ni nihče upal kaj storiti. Noben francoski maršal bi si ne bil upal trditi, da sta dva mosta boljša kot eden. Iz tega se vidi, kako je železna disciplina Napoleona ponizala te stare vojskovodje: slušali so kot stroji in se niso brigali za nič drugega, boječ se, da bi se ne zamerili gospodu in mojstru.

Meni je ob pogledu na ta brezkončni most takoj prišlo na misel: "Ko bi nas le takoj spustili čez, ker bitk in krvi smo že siti do grla. Ko bomo na drugi strani, potem bomo že na potu na Francosko. Potem bom morda zopet videl Katarino, teto Marjeto in očeta Guldena." Ta misel me je omehčala. Z zavistnim očesom sem gledal tisoče jezdečih topničarjev in trenskih vojakov, ki so korakali tu doli kakor mravljinici, in velike medvedje kape stare garde, ki je s puško v roki nepremično stala na lindenauskem griču na drugi strani reke.

Cebedej je mislil isto in mi je rekel: "Kaj ne, Jože? ... Ko bi le midva bila na njih mestu!"

Zato se mi je zdelo silno bridko, ko so proti sedmi uri prišli trije bagažni vozovi, ki so nam pripeljali kruha in patron. Zdaj je bilo jasno, da ostanemo pri zadnjih četah. Kljub gladi bi bil najrajši kruh vrgel ob zid. Kmalu nato sta šla mimo dva švadrona poljskih jezdecev s sulicami, ki so jahali navzgor ob reki. Za njimi je prišlo kakih pet ali šest generalov, med njimi Poniatowski. Bil je kakih petdeset let star, precej velik in suh, mračnega obraza in je jahal mimo nas, ne da bi nas pogledal. General Fournier se je ločil od svojega štaba in zavpil nad nami:

"Vrste obrat na desno!"

Svoj živ dan me ni srce tako zabolelo kot ta hip — za dva solda bi bil dal življenje. A vsak se je moral ravnati po prednjem možu in mostu pokazati hrbet.

Na koncu šetališča smo prišli na mesto, ki se zove Navčna vrata na koneviški cesti. Na desni in levi teko stari mestni nasipi, zadaj pa so hiše. Postavili so nas po kritih hodnikih poleg teh vrat, ki so jih bili saperji trdno zaklenili in zadelali. Stotnik Vidal je sedaj poveljeval bataljonu, ki se je bil skrčil na tristo-petindvajset mož. Nekaj starih, črvojedih palisad smo imeli za obrambo. Po vseh cestah pred nami se je bližal sovražnik.

Ze nekaj minut se je slišalo topovsko streljanje: Bluecher je na drugem koncu mesta naskočil halsko predmestje. Kmalu nato se je oglasilo streljanje od desne strani: Bernadotte je napadel vrata pri zeljnatih vrtovih

in skoro istočasno so padle prve avstrijske granate v naše krite hodnike. Kot toča so padale druga za drugo. Nekateri so letele preko zadnjih vrat in se razpočile nad hišami ali po predmestnih cestah.

Ob devetih so se Avstriji na koneviški cesti razvrstili v kolote za napad. Poplavili so nas od vseh strani. Kljub temu je vzdržal bataljon do desetih. Potem smo se morali umakniti za stare nasipe, kamor so nam sledili Avstriji skozi vrzel med navskrižnim streljanjem dvajsetega in štirinajstega linijskega polka. Ti siromaki niso bili tako besni kot Prusi, a so bili vendarle hrabri, kajti okrog polenajstih so vzeli nasipe. Mi smo streljali nanje z vseh bližnjih oken, pa jih nismo mogli vreči doli. Šest mesecev poprej bi se mi bila gnusila taka moritev, zdaj pa sem bil doživel že toliko drugega, da sem bil neobčutljiv, kakor v vojni osivel vojak. Se zmenil se nisem več za smrt enega ali sto ljudi.

Doslej je bilo še vse prav, a kako naj zdaj pridemo iz hiš. Sovražnik je bil zasedel vse vhode. Umakniti smo se mogli samo še čez strehe. To je bil eden izmed najhujših trenutkov, kar se jih spominjam. Hipoma mi je prišlo na misel, da bi bili tu ujeti kakor lisice, katere hočejo lovci z dimom uničiti v luknji. Stopil sem k oknu in videl, da drži na dvorišče izhod samo na prednjo stran. Ko sem bil zopet stopil v sobo, kjer nas je bilo dvanajst, sem ugledal seržanta Pinta, ki se je z visečimi rokami naslanjal ob steno. Pravkar je bil kroglo dobil v trebuh. Med pokanjem strelom nam je rekel:

"Fantje, branite se! ... Pokažite jim, da smo jim vendarle kos, lopovom!"

Spodaj je bobnelo ob vrata, kakor bi streljali s topovi. Streljali smo neprestano, a smo bili že popolnoma obupali. Naenkrat je nastal spodaj velik hrup, kakor ob dirajočih konjih. Streljanje je prenehalo. Skozi smodnikov dim smo videli, kako so štirje švadroni ulanov kakor levi navalili na Avstrije. Vse se je umikalo. Sovražnik se je spustil v beg, a dolge sulice z rdečimi praporčki so bile hitrejšje od njih in so se jim kot puščice zadirale v hrbet.

Ti ulani so bili Poljaki, najljubejši vojaki, kar sem jih kedaj videl, in naši pravi bratje in prijatelji. V nevarnosti niso izpremenili svojega mišljenja in nam žrtvovali vse do zadnje kapljice krvi.

To pot so nas torej Poljaki še rešili. Videč jih prodirati ponosno in hrabro, smo povsod udrli iz hiš, z bodali planili na Avstrije in jih vrgli nazaj v jarke. Sedaj se nam je sicer ponujala zmaga, a treba je bilo misliti na umik, ker si je sovražnik že osvaja Lipsko. Hallska in grimmaška vrata so bila že zavzeta, Petrova in badenska vrata pa so sovražniku predali naši prijatelji Badenci in Saksenci. Vojaki, meščani in dijaki so že skozi okna streljali na nas.

Imeli smo samo še toliko časa, da smo se uredili in se umaknili po velikem drevoredu ob Pleissi. Tam so nas čakali ulani. Sli smo za njimi in ker so Avstriji pritiskali za nami, so naskočili še enkrat, da jih potisnejo nazaj.

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKEGA POGREBNI ZAVOD V JOLIETU
IN AMERIKI.

USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerno.

1002 — N. CHICAGO, ST.

JOLIET, ILL.

SLOVENSKA PRALNICA

Prinesite perilo k podjetju, kjer je dobra postrežba in delo prvovrstno. Mi napravimo vaše perilo belo ko sneg. Ne uporabljamo škodljivih kemikalij, najsibito perilo se tako tanko in delikatno, prav nič se ne pokvari. Le ena poskušnja in prepričali se boste, da je naše delo brez konkurence. Vozniki pridejo na dom po perilo, pokličite

Canal 7172 ali 7173

Nashe geslo je: "Dobra in solidna postrežba." Za delo jamčimo!

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

1727 West 21st Street,

Chicago, Ill.

Pripravite!

PRIPRAVITE SE NA
MRZLI VAL, KI GO-
TOVO PRIDE!

Pri nas dobite veli-
kanske izbire

ZIMSKIH SUKENJ.

Nova oblika: Ulster
Box, Chesterfield in
Tube, krasno izdelane
po najnovjših
vzorcih in barvah.

Pa tudi najnovejši
vzorci OBLEK, z eno
ali dvojno vrsto gum-
bov za mladeniče in
moške. V Chicagi ne
dobite cenejših te ka-
kovosti. Cene so:

\$30, \$35, \$40, \$50.

M. H. JELINEK, lastnik

COR. BLUE ISLAND AVE. & 18th ST., CHICAGO

Za one, ki živijo zunaj mesta je prav pripravno, ako pridejo k nam kupovat ob torkih, četrtnih in sobotah zvečer ali pa v nedeljo dopoldne.

Ne pošiljajte denarja v

Evropo

po starem sistemu, tem-
več BRZOJAVNO.

Samo za 50c

pošljemo denar na vsa-
ki naslov v Evropi brzo-
javnim putem, katerega
dobijo v štirih ali petih
dneh.

OPRAVLJAMO VSE BANČNE POSLE — PRODA-
JAMO PAROBRODNE LISTKE.

Novak & Steiskal State Bank

1817-1819 SO. LOOMIS ST., CHICAGO, ILL.

Phone: Roosevelt 3205-3206-3207.

IT ALWAYS PAYS TO AD-
VERTISE IN "AMERIKAN-
SKI SLOVENE"

PRIPOROČAM SE
rojakom na Ely, Minn., da
kdor potrebuje sveže rože in
vence, dobi največjo izbero
pri meni.

FR. PENGAL.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naro-
čila premoga, katerega pripe-
ljam na dom. Prevažam pohi-
livo ob času selitev in vse ka-
spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!
2616 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 8221.

NOTARSKA DELA.
Kupne pogodbe, pooblastila, af-
fidavite in vse druge legalne listine
izdeluje rojakom za tu in stari kraj
JOHN JERICI.
Slovenski notar,
1849 West 22nd St., Chicago, Ill.

PISANO POLJE

Nekaj o italijanski trgovini na Balkanu.

Nasprotstvo, katero občutijo v Jugoslaviji in na ostalem Balkanu Italijani proti sebi, je včasih sicer precej neprijetno, toda kupčije so po dosedanjih razmerah take, da odtehtajo vse neveselosti. Italija upa, da bo z Balkanom sijajno trgova-
la. V to svrhu ponuja vsem bal-
kanskim državam svoje prija-
telstvo in uljudno se gibljejo
italijanski trgovci v njih, iščejo
za italijanske pridelke najšir-
šega razpečevališča.

Italijanski listi se pogostoma bavijo s kupčijskimi odnosi med Italijo in Jugoslavijo. Uradni "L'Osservatore Triestino" je priobčil o njih pred kratkim dolg članek, iz katerega posne-
mamo nastopno:

Bližnja kraljevina SHS je s svojimi 24 milijoni hektarji površine, to je okoli štiri petine italijanskega teritorija, in s svojimi prebivalci nad 12 milijonov, brezdvomno v političnem kakor v gospodarskem ozirju najvažnejša med vsemi balkanskimi deželami.

V resnici njeno ogromno kmetijsko premoženje, njeni nič manj izdatni gozdovi in rudniki, kar tvori že sedaj glavno zalagateljstvo italijanskega trga, predstavljajo tako množino bogastva, da se more primerjati le z malokatero evropsko deželo. O tem priča ne samo obseg njenih zamenjav z inozemstvom, ki so znatna kljub zapoznelemu gospodarskemu razvoju dežele, marveč tudi naraščanje trgovine z Italijo, ki je dosegla lani skupno okrog ene milijarde in tristo milijonov lir.

Nekateri dostavljajo k temu takoj, da je to pravzaprav že pred vojno obstoječi promet, ki se je ohranil tudi v povojni dobi in se bo nadaljeval, kakor vse kaže. Treba pa ločiti uvoz in izvoz. Fuzija srbskega ozemlja s hrvatskim in slovenskim je otvorila direktno zvezo potom reškega in tržaškega pristanišča ter odpade solunska pot, ali ona je dražja po nekdanjem avstro-ogrskem za-
ledju. Glede italijanskega iz-
voza v Jugoslavijo treba upo-
števati to-le: nekoč so tvorile Bosna in Hercegovina, Vojvodina, Hrvatska, Slavonija in Dalmacija izključno tržišče za industrijo iz Avstrije, Češke in Slovaške. Posebno se je razpečevala manufaktura, in zlasti tkanine in volneno blago. Povojna teritorialna ureditev je prišla v prilog Italije, ki je pričela ostro borbo za tržišča. Kar je bilo prej daleč, je postalo sedaj blizu. Italija je porabila vse prilike, valutne in politične, nesposobnost konkurence in tako si je priborila nekdanje avstrijske tržišče; jugoslovanski trg je danes za Italijo razpečevališče prve vrste.

Italijanski gospodarji izvajajo dalje, da trgovski odnosi med Jugoslavijo in Italijo temeljijo v gospodarski strukturi obeh dežel, ki so po organski potrebi danes praktično nespremenljivi, primorani, da ob-
drže ozke zamenjalne zveze. Ta trgovina se je obdržala tudi v najnevarnejših momentih odnošajev med obema državama in je premagala vse ovire. Italijansko in jugoslovansko gospodarstvo se izpopolnjuje med seboj. To sta dve gospodarstvi, vezani drugo na drugo. S časom bo Jugoslavija napredovala tudi v industriji in bo rabila manj manufakture iz Italije, toda predno se to zgodi, se bo vršil še mnogo let italijanski promet v Jugoslavijo in upoštevati se mora, da marsikak italijanski produkt je težko nadomestljiv ...

Italijani so, kakor se vidi, nad vse zadovoljni z dosedanjim tokom kupčije z Jugoslavijo. Gori smo navedli za lanskono leto promet ene milijarde in skoro 300 tisoč lir. Uvoza je bilo za 780,964,096 lir, izvoza za 496,461,981 lir. Leta 1919 je bilo uvoza za 13,519,556 lir, izvoza za 19,226,069, leta 1923 že uvoza 489,880,797, izvoza 336,033,843. Od leta do leta prinaša Italijanom kupčija z Jugoslavijo vedno večje dobičke. Potem je uvidno, da se držijo Jugoslavije kakor klop kože. Netunske konvencije imajo še poglobiti trgovske stike in otvoriti Italijanom udeleževanje v vseh življenjskih panogah. Vsestransko se hoče razpresti sila po Jugoslaviji, tako da bo neodstranljiva.

Italija istočasno napreduje v trgovini z Albanijo in Turčijo. 75 odstotkov albanskega uvoza in 59 odstotkov albanskega izvoza odpada leta 1925 na Italijo. Italija ima prvenstvo tudi v Albaniji. Tudi Jugoslavija ima trgovski dogovor z Albanijo. Italija sodi, da se naša trgovska pozicija med Albanci s tem prav nič ne ojača in italijanska prav nič ne oslabi. Statistika turške zunanje trgovine kaže, da je imela v letih 1924 in 1925 vodilno vlogo v njej Italija.

Ošabni italijanski ekonomist, fašist B. Maineri je pisal v "Piccolu" glede italijanske trgovine z Albanijo, da so odnosi dobro uvedeni in da se bo trgovina v bodoče še intenzificirala. "Napačni nacionalizem maselega naroda, ki svojo neodvisnost dolguje izključno Italiji (Jugoslaviji!) in stalna zavist velikega romanskega naroda (Francija!), ki gre tako daleč, da obrača paznost vsega sveta na nazdevno nevarnost italijanske kolonizacije v Albanijo, ne bosta mogla nič spremeniti na tem stanju stvari. Moč italijanske ekspanzije, ki jo vodi Benito Mussolini, je zmožna, da odbije še mnogo večje zapreke. To naj si dobro zapomni oni, katerih se tiče ..."

Gospod Maineri pa naj si zapomni to, da se razmere stalno izpreminjajo tudi na tržiščih in da ima na njih tudi politika svojo besedo. Fašizem je danes tak, da utegne prinesiti Italiji nepopravljivo zunanjo škodo.

POZOR! GOSPODINJE POZOR!

Na vogalu 22. in Lincoln ceste je nastarejša in naj-
boljša slovenska

GROCIERIJA

Naša zaloga je popolna. Pri nas dobite različne stvari, ki jih iščete zama-
v drugih trgovinah. Priporočamo se cenje-
nim gospodinjam, zlasti
pred prazniki za obilen po-
set. S tem okoristite sebe
in pomorete nam.

F. TOMAZICH
1858 W. 22nd Street,
Chicago, Ill.

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

ki se baš sedaj ustanovlja.
First National Bank

Največja in najstarejša banka v Joliet-u.

Premoženje te banke znaša \$13,000,000.00